

Новы Час

А ІДЗІЦЕ ВЫ Ў ЛАЗНЮ!

Палітолаг Сяргей Нікалюк аб спосабах выжывання насельніцтва ў новых умовах

Стар. 4

Iгар Пастухоў: «АДНО З ДВУХ — ЦІ АЭС, ЦІ ЗАКАЗНІК»

Яшчэ на пачатку ліпеня Iгар Пастухоў, дырэктар ландшафтнага заказніка «Сарачанскія азёры», звярнуўся ў Савет міністраў з заклікам не будаваць АЭС поблізу ад ахойных прыродных тэрыторый. Праз некалькі тыдняў

Iгара Пастухова зволынілі

|||||

Стар. 6

КАНЦЭРТ, ЯКІ ЗРАБІЎ АБАМУ ПРЭЗІДЕНТАМ

|||||

Стар. 11

ДОУГАЯ ДАРОГА ДАДОМУ

Яшчэ больш доўгімі, чым жыццё чалавека, бываюць дарогі вяртання помнікаў гісторыі і культуры

|||||

Стар. 15

ЧЫТАЙЦЕ

Ў НАСТУПНЫМ НУМАРЫ!

**Нарыс Аляксея Хадыкі
Таямніца
Віленскай
катэдры**

З цыклу «Таямніцы
беларускай гісторыі»

CMI

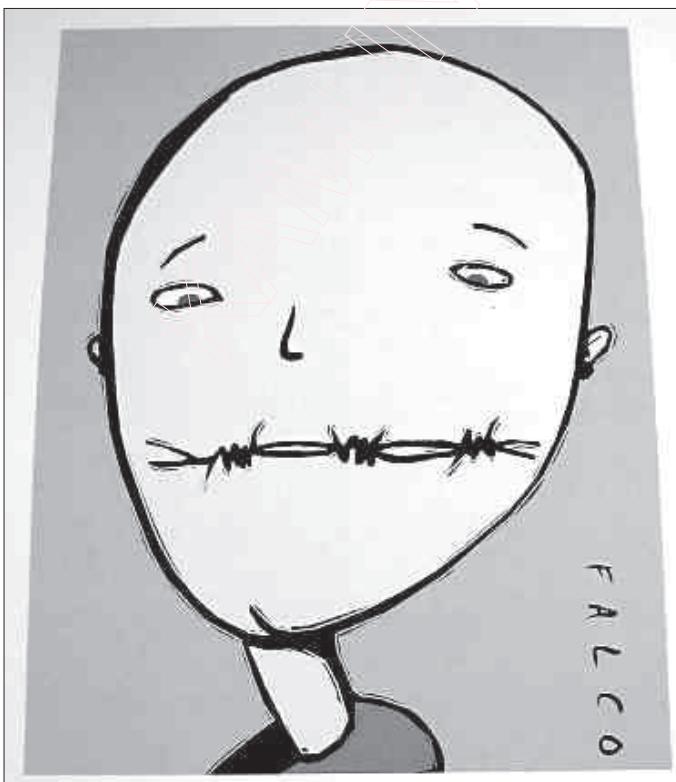
ЛЕПШ, ЧЫМ МАГЛО БЫЦЬ, АЛЕ ГОРШ, ЧЫМ МУСІЦЬ

Генадзь КЕСНЕР

Прайшло пайгода з момантам ўступлення ў сілу новага Закона Рэспублікі Беларусь «Аб сродках масавай інфармацыі». Эксперты ГА «Беларуская асацыяцыя журналістаў» падсумавалі вынікі дзеяння гэтага заканадаўчага акта і прыйшлі да вынів, што прынцыпова ўмовы дзеянісці незалежных СМИ ў Беларусі пасля з'яўлення гэтага дакумента не змяніліся.

Варта адзначыць, што дэзягутль у сістэму падткі і распаўсюдзу не вернуты больш за дзесяць беларускіх грамадска-палітычных выданняў, у тым ліку і «Новы час».

Што да самога «міні-юбіляра», то намеснік старшыні БАЖ Андрэй Бастунец нагадаў, што эксперты Беларускай асацыяцыі журналистаў яшчэ да прынцыпу дакумента крытыковалі як сам закон у цэлым, так і асобныя яго паларажні. «Сфера дзеянісці закона была адным з пунктаў, якіх выклікаў найбольшую крытыку, а менавіта тое, што закон закранае тэя СМИ, якія распаўсюджваюць сюжэтным павуцінні

«Экспрэсія». Мастак Карлас Аляксандра Фалько Чант (Куба)

— інтэрнэце», — адзначыў падчас прэс-канферэнцыі намеснік старшыні БАЖ. Урад, згодна новага закона, мусіў стварыць адмысловую групу, што займалася ў спрацоўкай

спецыяльнага паларажнія, якое б регулявала дзеянісць інтэрнэт-медиі. «Безумна, мы адзначаем як пазітыўны момант тое, што дзеянісць групы, якая спрацоўвала пастанову

ўрада, прыпынена, і гэта пастанова дэзягутль не распрацавана», — сказаў Андрэй Бастунец.

Паводле яго слоў, яшчэ адным станоўчым момантам з'яўляюцца пэўныя кро-

кі ўладаў па лібералізацыі падыходу да рэгістрацыі і перарэгістрацыі сродкаў масавай інфармацыі. Напрыклад, у старым законе была пропісаная неабходнасць узгаднення размяшчэння СМИ з мясцовымі органамі ўлады, што стварала вялікія праблемы для дзеянісці недзяржаўных масмедиаў, — у новым законе не такое ўзгадненне не прадугледжана. «Мы бачым, што мае месца практика адмовы ад штучных перашкод для стварэння новых сродкаў масавай інфармацыі», — адзначыў намеснік старшыні БАЖ.

Адмоўным з'яўляецца і тое, што новы закон «Аб СМИ» не забяспечыў доступу журналісту да інфармацыі. Прававыя акты, што прымаюцца апошнім часам, як сцвярджаюць юрысты БАЖ, накіраваны на абмежаванне цырулявання неадфільтраванай інфармацыі ў грамадстве. Практыка прыманення Закона «Аб СМИ» наўпрост залежыць ад узаемадачнення Беларусі з Еўропай. У выпадку пагаршэння гэтых стасункоў із змяненням вектару беларускай міжнароднай палітыкі гэты і іншыя законы лёгка могуць быць скіраваны супроты СМИ, лічыць юрысты БАЖ. Но прававая база існавання СМИ ў Беларусі толькі пагорышлася, і сістэмных зрухаў наперад не адбылося. А ўлада, як і раней, імкніца захаваць контроль над інфармацыйнай прасторы Беларусі.

Як падсумаваў вынікі падтадаўгава дзеяння дакумента Андрэй Бастунец, «усё, што адбывалялася пасля прынцыпу новага закона «Аб СМИ», — гэта лепш, чым магло быць, але горш, чым мусіць».

ФАКТЫ, ПАДЗЕІ, ЛЮДЗІ

2

▼ НАВІНЫ РЭГІЁНАЎ

ПОЛАЦК.
АДМЕТНЫ
ПОМНИК
У «Аэропорт» на пляцоўцы ля крамы «Фрыдрыхскіх» з'явіўся помнік, які ўлюляе сабі на што іншое, як вагі. Адкрыццё

яго адбылося на Дзень гандлю. Ідэя і эсіз помінка належала члену Полацкага гарвыкананіц Сяргею Куксаю. У сваіх прамове на цырымоніі адкрыцця Сяргей Рыгоравіч адзначыў, што сфера гандлю ў Полацку стабільна развіваецца. «Яшчэ ніводная галіна так дружна не ставіла перад собой мэту ўзвекавечыць знак сваёй працы, — падкрэсліў Сяргей Куксаў. — Я ўпэўнены, што ініцыятыву падхоплюць і іншыя. Хутка будаунікі сібі ўспаваць падобнай выявай». Год таму, таксама ў Дзень гандлю, у Полацку была ўсталявана скульптура «Полацкі купец».

УВАРАВІЧЫ. ЛЕНІН ЗАБІУ ЧАЛАВЕКА

Падзенне помінка ў містэчку Уваравічы стала прычынай гібелі 21-гадовага мясцовага жыхара. Няшчасны выпадак здарыўся раніцай 10 жніўня на тэрыторыі мясцовай школы, дзе ў алтынцы сустракала світанак моладавана кампанія. Хлопец ускарлася на пастамент помінка Леніну (вышины шэсць метраў) і паспрабаваў павінцувы на працягнутай уперад руцю правадыру сусветнага прапетаратуры. У эты момант і адбылося абрушэнне цяжкай канструкцыі. Па дарозе ў Гомельскую абласную лякарню малады чалавек ад атрыманых траўмуў памер.

ПАСТАВЫ. ЕДЗЕМ НА ФЭСТ

Сёлнічны фестываль балцкай культуры «Menu Juodaragis» абяцае быць маштабным і аўбядненцем, які заўжды ў Літве. Як сцвярджаюць арганізатары, у далейшым фэст, напэўна, будзе меншым па размаху. Беларусы, якіх цікавіць пост-фольклор, традыцыйная культура, альтэрнатыўная музыка і агулам «балцкая эмэ», заўжды прыхильна ставіліся да гэтых імпрэс. Тры дні поўнага паглыблення ў балцкую праблематику, зорныя ў сваіх стылях гурты — «Inkubus Sukkubus», «Irfan», «Of The Wand And The Moon», «Dandelion Wine», «Virre+», «Roma Amor», «Tylos» «Labanoro», «Bix», «Donis» і многія іншыя. У рамках фэсту пройдуть гульни, танцевальнаяныя сцэны і нават семінары. Сродок лягеру беларускі філософ-традыцыяналіст Аляксей Дзэрмант, які прачытае лекцыю «Крычычы: славяне ці балты?». Фестываль пройдзе на выспе возера Зарасай з 28 па 30 жніўня.

ВІЛЕЙКА. ЧОРНЫЯ КАПАЦЕЛІ

Ураёне працягваюча фіксавацца выпадкі вандалізму. Зараз пад удар іх патрапіў археалагічны помнік — Сцебурацкі камяні-валуны. Адзін з культавых камянёў зрушаны, а на яго месцы выкапана яма. Згодна з паданнем, Сцебурацкі камяні — гэта скамянелыя араты і яго валы. Камяні размяшчаюцца на лініі поўдзень-поўнач і маюць выявы знакаў рун — крыжу і рытонаў (рагу). Эта дазваліе казаць, што комплекс з'яўляецца даўнім святым месцам — капішчам. Пакуль невядома, якім чынам адразу ўзяты на этае чаргове значынства праваходзьні органы: будзе весціся расследаванне кі парушэнне законадаўства будзе зноў прайгнаравана, як у выпадку са знішчэннем сэрэдніевечных могілак у в. Кульшино.

ГЛЫБОКАЕ. ПРЭЗЕНТАЦЫЯ КНІГІ

У рамках кампаніі «Будзьма» адбылася першая прэзентацыя новай кнігі з серыі «Кнігарня «Наша Ніва» — «Рэспубліка супраць аўтаратаў». Рэч Паспалітая і Расія ў 1686—1697 гадах». Кніга гісторыка Анджея Сулімі-Камінскага апавядзе пра перыяд зацішша, калі нічога не мянялася на ўсходзе Еўропы. Але то было защишча перад бурай, калі адны бяздрожнія губілі шанцы, а другія паслядоўна рыхталі мену ў балансце сіл. Прафесар Джорджтаўнскага юніверсітэта Сулімі-Камінскі — адзін з самых аўтарытатыўных спецыялістаў па гісторыі Рэчы Паспалітай. Ягоная кніга бліскуча тлумачыць механізм функцыянавання дзяржавы палякаў, беларусаў, украінцаў, літоўцаў — сакрэт яе стойкасці, дзялкуючы якому яна стагоддзямі вытрымлівала цік мажнейшых суседзяў. Уздельнікі імпрэзы таксама азімліліся з новай кнігай Алега Латышонка «Нацыянальнасьць беларус».

ЗАЛЕССЕ. КІРМАШ ЗАПРАШАЕ

8 жніўня ў маёнтку Агінскіх (вёска Залессе Смаргонскага раёна) адбыўся фестываль-кірмаш «Залессе запрашае сяброву». У праграме — выстава-продаж вырабаў народных майстроў, пленэр мастакоў, экспкурсія па маёнтку, канцэрт мастацкай самадзеянасці быльых і цяперашніх жыхароў Залесся і навакольных вёсак. Так можна было пакаштаваць традыцыйныя мясцовыя сувязі і напоі, наўчуцца іх гатаваць. Арганізаторы правялі імпрэзу «Запрашаеш на паланен?», дзе наўчуцца ўсіх жадаючым першым крокам гэтага відомага да дынін танца. Шмат хто меў жаданне «фістаграфавацца з уладаром маёнтка Агінскім», заказаць свой партрэт у мясцовага мастака, а таксама набыць сувениры з візітнай Залесся, дары Залесскай зямлі — бульбу і гародніну, грыбы і ягады, мед, малако і мясцовыя сыры, яйкі і масла. Шмат хто з мясцовых жыхароў прыняў удзел у сваім, прывёз на продаж свае вырабы.

Падрыхтаваў Язэп Палубята

► ЗВАРОТ

НЕ СПЫНЯЦЬ ВЯШЧАННЕ НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Беларускі маладзёжны рух Амерыкі (БМРА) звярнуўся да кіраўніцтва «Радыё Швецыя» з просьбай не спыніць з 1 верасня вяшчанне на беларускай мове.

Пра спыненне беларускамоўнага вяшчання паведаміў кіраўніцтва Міжнароднага канала Шведскага нацыянальнага радыё (у гэты канал уваходзіць «Радыё Швецыя») Інгемар Лёфгрэн. Паводле яго слоў, Шведскае радыё «зрабіла

выбар на карысць вяшчання на адной з вялікіх еўрапейскіх моў, а менавіта рускай, тым больш што гэту мову разумеюць і ў Беларусі». Ён заўждыў, што Міжнародны канал Шведскага нацыянальнага радыё «будзе каналам наўяні, арыентаваным на слухаючыя ў Швецыі».

«Программы «Радыё Швецыя» на беларускай мове — значна больш, чым проста навіны. Семдзесят працэнтаў насельніцтва Беларусі ніколі не быў за мяжой і таму не моглі бачыць, як функцыянуе дэмакратычнае гра-

мадства. Беларускія праграмы даюць магчымасць беларусам даведацца пра жыццё ў Еўропе, якое будзеца на дэмакратычных законах, — гэта тое, чаго на хапае жыхарам ізаляванай краіны», — гаворыцца ў адзове БМРА.

У сувязі з гэтым БМРА просіць перагадзець рашэнне пра спыненне вяшчання на беларускай мове, якое «группуе на няўядомнай сапраўдай сітуацыі».

Раней аналагічную адзову кіраўніцтву «Радыё Швецыя» накіравала міжнароднае грамадскае аўяднанне «Згуртаванне беларусаў свету «Бацькаўшчына». У падтрымку беларускамоўнага вяшчання таксама выступілі дэпутаты парламента Швецыі — як прадстаўнікі партый урадавай кааліцыі, так і апазіцыі.

Паводле БелаПАН

агулам у форуме возымуць удзел калі тысячи чалавек.

Бліжайшым часам на Беларускі еўрапейскі форум таксама будзе запрошаны замежныя гості: дэпутаты Еўрапейскага парламенту, прадстаўнікі іншых структур аўтазвязу і дипломатычнага корпусу краінаў ЕС і краін-удзельніц «Хіднія партнёрства», палітыкі, якія прадстаўляюць нацыянальныя парламенты. Нагадаем, што адно з першых запрашэнняў было прададзеное Старшине Еўрапейскага парламента Ежы Бузэку.

Беларускі еўрапейскі форум мае на мэце мабілізація прыхільнікаў і аўдзяднання патэнціяльных беларускіх праеўрапейскіх сіл, а таксама падтрымка пнаўнартасных удзел Беларусі ў праграмах еўрапейскага супраўдунства і інтэрэграцыі.

Паводле прэс-службы Руху «За Свабоду» info@milinovich.org

► ПАДРАБЯЗНАСЦІ

ЕЎРАПЕЙСКІ ФОРУМ ПРЫЗНАЧАНЫ НА ЛІСТАПАД

12 жніўня адбыўся чарговы сход аргамітэту Беларускага еўрапейскага форуму пад кіраўніцтвам намесніка Руху «За Свабоду» Юрасія Губарэвіча. Галоўным вынікам пасяджэння стала прызначэнне даты правядзення форума — 14 лістапада 2009 года.

Да пачатку лістапада ў Беларусі мусіць прыйдзіць рэгіянальныя сходы, на якіх будзе вылучаныя делегаты на Беларускі еўрапейскі

форум. Ціпер пададзена 86 залівак на правядзенне сходаў па ўсёй краіне. Першыя рэгіянальныя сходы ўжо адбыліся ў Смаліячках і Клецку. Ад гэтых рэгіёнаў дэлегатамі былі абранимы самі чалавек.

Аргамітэту Беларускага еўрапейскага форуму зацвердзіў квоту прадстаўніцтва дэлегатаў, узор сімвалікі і дакументаў форума. Цігам бліжайшага тýдня распачне працы сайту форума — на ім можна будзе не толькі знайсці інфармацыю пра само мераприябанне, але і зарэгістраваць сябе як удзельніка рэгіянальнага сходу па вылученні дэлегатаў. Арганізаторы разлічваюць, што

► ГРАМАДЗЯНСКАЯ СУПОЛЬНАСЦЬ. ПАДЗЕІ ТЫДНЯ

ВАЛОЖЫН. ЧАРГОВЫ ПРЫЕЗД АНГЛІЙСКІХ ВАЛАНЦЁРАЎ

Нядайна ў Валожыні адбыўся адкрыццё парніковай гаспадаркі і «Сада Надзеі», узвядзены згодна з праектам відомага англійскага ландшафтнага дызайнера Саймана Дагала. Для людзей з амбажаванымі магчымасцямі створаны выдатны ўмовы для дзяцячынку, фізічнай практикавання і працоўнай тэрapiі. Усе работы вяліся англійскімі вальцерамі. Сёлетні візіт англічан на Беларусь даўшыся дзвандыцай. Кіраўнік праекта сэр Сайман Дагал кажа, што ён і яго аднадумцы ахоплены жаданнем рабіць добрая справы, несці людзям радасць. Для гэтага яны на працы гдзі біраюць гроши, затым спецыяльна прыміркоўваюць аՃацнік. Толькі на наўбічы садзанцы англійскай сібры заплатілі 1000 ёура. Дапамогу валанцёрам аказвалі і мясцовыя арганізацыі.

ГЛЫБОКАЕ. ВЫБАР ПОМНІКА ПРАЗ СЕЦІВА

Грамадскія актыўісты горада распачалі праз інтэрнэт аптынанне жыхароў горада і раёна наконт таго, каму більны хацелі ўстанавіць помнік у сваім краі. Для амбэрвавання прадстаўлены чатыре варыянты: Паўлу Сухому, Вацлаву Ластоўску, Тадэвушу Даленга-Мастовічу, Іосифу Корсаку.

ВАЙКАВЫСК. УШАНАВАЛІ АХВЯРАЎ

Дзяржавныя падрыхтаванні пры падтрымцы актыўістаў з уладаром маёнтка Агінскім, заказаць свой партрэт у мясцовага мастака, а таксама набыць сувениры з візітнай Залесся, дары Залесскай зямлі — бульбу і гародніну, грыбы і ягады, мед, малако і мясцовыя сыры, яйкі і масла. Шмат хто з мясцовых жыхароў прыняў удзел у сваім, прывёз на продаж свае вырабы.

Набажнства па бязвінна забітых адслужыў уніяцкі святы. Затым перад усімі, хто сабраўся, а іх было болей за паўсотні, із канцэртам выступіў бард Зміцер Бартосік.

ЛЕЛЬЧЫЦЫ. ЗОНЫ АДПАЧЫНКУ

Мясцовыя актыўісты грамадскай кампаніі «Наш дом», якім кіруе Мікалай Гаўрыленка, сабрали сядзіб жыхароў мястэчка подпісы пад зваротам аб добраўпрадаванні везора Моза. Везор знаходзіцца амаль у цэнтры населенага пункта, але непрыгаблены выгляд і вельмі забруджаны. Ідея акцыі — супольна з уладамі ачысціць і зробіць тым зону адпачынку. Заяўка з подпісамі і прапановай наўграђана дэпутатамі райисавета і старшынай райвыканкама.

ЛІДА. ДЗЕНЬ ПАМЯЦІ НА КРЫЖАХАХ

«Накрыхах» — так называецца месца, дзе амаль дзесяць гадоў тому грамадскія актыўісты, прыхільнікі беларускасці непадалёку ад горада ля пасёлка Далёкія адзінкі пахаванне паўстанцаў 1863 года. Колькасць пахаваных неўядома, але старэйшыя людзі сцвярджаюць, што надмагільных камянёў было больш за сотню. У свой час тут былі ўсталёваны праваслаўны і католіцкі крыжы. 36-і аўгуста наўбічы садзанцы англійскай сібры заплатілі 1000 ёураў. Памяць ахвярам таталітарных рэжымуў. Паколькі як бальшавікі, так і гітлеравцы вязнілі мясцовых турмы расстрэльвалі ў розных мясцінах горада, было вырашана ўста-

БРЭСТ. АДС СУПРАЦЬ КАМУНАЛЬШЧЫКАЎ

Абласная кааліцыя АДС распачала реалізацыю кампаніі «За наш горад». Яна будзе доўжыцца на працягу года. Пагадзенне стратэгіі і тактыка супольных дзеянняў была амбэрвавана на ўрачах. У кампаніі дзве мэты: інфармаванне грамадзяніў аб іх камунальных правах і садзейнічанне людзямі ў іх абароне.

Падрыхтаваў Язэп Палубята

▼ ТЫДНЁВЫ АГЛЯД

УСЁ ЛЕПШАЕ — СКАЦІНЕ!

Сяргей САЛАЎЎ

У Савецкім Саюзе быў знакаміты лозунг: «сё лепшае — дзецыя!». Зыходзячы з вандроўкі Аляксандра Лукашэнкі па раёнах і мястэчках Беларусі з мэтаю праверыць, як ідзе ўборачная кампанія і як развіваецца сельская гаспадарка, можна перайначыць гэты лозунг: «Усё лепшае — скацине!».

Пасля наведвання свінаводчага комплексу прадпрыемства «Белдан» Лукашэнка адзначыў, што ў Беларусі ёсьць добрая магчымасць пераніць лепшыя перадавыя єўрапейскія тэхнолагіі і ўкараниць іх у сябе. Паводле слоў прэзідэнта, у яго «склапіцца сям'я добрая ўражанні» ад убачнага, а такі комплекс неабходна паствува ўкараница па ўсёй краіне. «Вось узор. Нам трэба вызначыцца, колкі комплексу неабходна паствува ў рэгіёнах, і паступова рэкрантруваць старыя і ствараць падобныя сучасныя комплексы. Нічога прыдумваша не трэба, мы ўжо бярэм готовыя тэхнологіі. Сёння іх трэба «высцігаваць» з Еўропы», — сказаў Лукашэнка.

«Хай хоць свіні зажывуць па-еўрапейску!», — кіпіц з прэзідэнта некаторыя аналітыкі. А што тут кіпіц? Не трэба забываць, што свіні, — найбольш бізкай па генетичныму коду да чалавека жывёла. Ды чаму б не правесці эксперимент на «еўрапейскіх» спачатку на свініах, ўжо потым — на людзях? Но папрызычайваліся адразу на людзях, без эксперыменту. А рагтам генетычных кодаў беларускі свіні наўпраст адкіне «еўрапейскі вектар? Тады яшчэ ўсе будуть удзячныя за тое, што ў людзей не з'явілася алергічная рэакцыя на «еўрапейскую прышкапку», і мышы шпіталі не былі перапоненыя хворымі на «еўрапейскую чумку».

Таксама Аляксандар Лукашэнка сказаў, што ў свінагадоўні Беларусі «пачынаеца рэвалюцыя». Ай, лепш не трэба!

Так і бачу наметавы гарадок на плошчы Незалежнасці ў Мінску, дзе п'яняя свіні з маўзераімі бягуюць штурмам будынкаў урада, а прэзідэнт Сяргей Сідорскі збігае ад іх у жаночым адзенні. Прыймы, «свіні-камісарамі» нават «скурканамі» не трэба — яны ўхі натуральныя. Даречча варты ўзгадаць, што ў XVIII стагоддзі менавіта Беларусь забяспечвала ўсю Еўропу «скурканамі», а не Турцыя, як зараз.

Ідяя не новая. Рэвалюцыя жывёл і ўсё, што з гэтага вынікае, выдатна апісаны ў антыутопіі Джорджа Оруэла «Ферма». Памітае: «Се жывёлы роўныя, але некаторыя раўніцай»? Так што лепш засцерагацца ад такой «рэвалюцыіннай».

А калі больш сур'ёзна, то куды мы гэтых хрушак падзенем? Экспарт у Pacio? Пасля «мяса-малочнай

Foto: M. Mihailov

вайны» гэты тээзі выглядае вельмі сумнеўным. Расця заўсёды знойдзе, да чаго дачапіцца, кі гэта было не толькі з нашымі мясамі і малаком, але і з латвійскімі широтамі, малаускім і грузінскім віном, і нават з мінералай «Баржомі». Экспарт у Еўропу? Там свайго мяса хапае. Больш за тое, пры заробках у два ці два з паловай большых, чым у нас, мяса там каштаве ў два ці два з паловай разы ніжэй. Украіна? З іх любоўю да сала тады свінагадоўла развітая ўжо ніяк не горш, чым у нас.

Застаецца ўнутраны рынак. Але, калі мы будзем вырабляць «еўрапейскае» мяса, то і кошты на яго павінны быць єўрапейскія. Пя судносінах «заробак — кошт» (глядзіце вышэй) кошт на свіні, пры іншых заробках, у нас павінен быць зніжаны якінімум у чатыры разы. Хто на гэта прайдзе?

Ну дай годзе пра сейней. Пытанне, калі ў Беларусі па-еўрапейску зажывуць людзі? Статыстычнае агентства Еўростат апублікавала ўзроўні заробак па краінах Еўрасаюза. Найвышэйшы мінімальны заробак у ЕС у Люксембурзе — 1 тысячы 642 ёўра. У Ірландыі — 1 тысячы 462 ёўра, Бельгіі — 1 тысячы 387. Самы нізкі ўзровень мінімальнага заробку у ЕС у пераліку на ёўра ў Балгарыі (123) і Румыніі (153).

Нагадаем, што 1 студзеня ўрад Беларусі ўстанавіў памер мінімальнай заработка платы ў 229700 рублёў. Эта калі 57 ёўра. Амань у тры разы менш, чым уядненай краіне Еўрасаюза.

Са свабодай асцыяцый таксама не ўсё нормальна. На тыдні Вірхоўны суду чарвоны — ужо трэці — раз адмовіў у рэгістрацыі праваабарончай арганізацыі «Наша Вясна», правапраемнікі ліквідаванага ў 2003 годзе грамадскага аб'яднання «Вясна». Эта нягледзачы на тое, што 24 чэрвеня 2007 года Камітэт па правах чалавека ААН прызнаў: калі беларускія ўлады ліквідавалі «Вясну», яны парушылі пункт 1 артыкула 22 Міжнароднага пакта аб грамадзянскіх і палітычных правах ААН зліквіднілі ўзброенае супарыцтва.

Што ж, калі Аляксандар Рыгоравіч і ў гэтым кантэксце заявіў пра Еўрасоюз, можа, і людзям чаго абломіцца?

«Беларускія ўлады не жадаюць регистраваць яе па незаконных, на мой погляд, прычынах. Мы расцэніваем гэта як сістэматычную дыскрымінацыйную прававаабаронцу і будзем падаваць іх у Камітэт па правах чалавека ААН. Я выдатна ўсведамляю тое, што ў выніку гэтай заявы я трапляю пад здзейнінне артыкула 193-1 Крымінальнага кодакса (зліквідніць ад імя незарэгістраванай арганізацыі). Але я заяўляю, што з регистрацыяй або без яе беларускія прававаабаронцы не спыніць сваю дзеяйнасць», — сказаў адзін з заставалівікаў «Нашай Вясны», праваабаронца Валянцін Стэфановіч.

Ёсць, дарэчы, і пазітыўная навіны: 8 жніўня адзін з трох арыставаных вайкавыскіх прадпрымальнікоў Юрый Лівонаў адпушчаны на волю. Яму зменена мера ўтрымання са знаходжання пад вартай на падпіску або навывездзе. Але, тым не менш, таварыши Лівонава Мікалай Аўтуховіч і Уладзімір Асіленка, з якімі ён быў затрыманы 8 лютага, працягваюць заставацца ў мінскім СІЗА № 1. 18 лютага ўсё трым было прад'ялена абвінавачанне па артыкуле 218 Крымінальнага кодакса (наўмыснае знішчэнне або пашкоджэнне майбеты). Эта абвінавачванне з Лівонава не знятая, але ён вызвалены з СІЗА, а астатнія — не. І дзе тут логіка?

І нельга не адзначыць тое, што прэзідэнт Беларусі праводзіць сувэрэнную знішчэнную палітыку. Прынаміс, так ён сам заявіў, «беларусь будзе падпісаць дакументы ў рамках АДКБ, калі яны выгадныя для краіны», — сказаў Лукашэнка ў ходзе наведвання Мінскай вобласці 11 жніўня. «Калі мы збіраемся гінць адзін за другім, то, хлопцы, давайце не будзем накатаўца! адзін на аднаго. Давайце не будзем наядздаць. Давайце будзем жыць, як у адной дзяржаве, як гэта ў Еўрасаюзе. І зразумеялі тады сама структура НАТО, што яны вялюць адзін за другім. Там жа німа ні бар'ераў, ні межаў. Гэта выкліканама. Там моцныя дапамагаюць слабым. А ў нас ёсць наядвартов на гэтай сітуацыі», — сказаў Лукашэнка.

Што ж, калі Аляксандар Рыгоравіч і ў гэтым кантэксце заявіў пра Еўрасоюз,

▼ ФІГУРЫ ТЫДНЯ

МІКАЛАЙ ЧАРНАВУС

Баранавіцкі прадпрымальнік Мікалай Чарнавус у часы крызісу зладзіў на рынку дабрачынны абед. Эта ўжо другая грамадская акцыя бізнесу за гэта лета. Прадпрымальнік, які гандлюе на рынку дзічычымі цацкамі, сам падрыхтаваў абед: боршч, кашу з мясам і кампот. Дабрачынны абедамі Мікалай Чарнавус хоча падтрымаць малазабяспечаныя сем'і, бяздомных грамадзян. Іншыя прадпрымальнікі Баранавічу да падобнай дабрачыннасці пакуль не даличыліся. Варта адзначыць, што добрыя намеры Чарнавуса не ацаніла мясцовая санстанцыя. На другі дзень пасля акцыі Мікалай выкіпіў у гарадское управлінне «Баранавіцкі занальны цэнтр гігіёны і эпідэміялогіі», дзе паведамілі, што раздаваць ежу на рынку — негігіёна. Цікава, ці згоднічы санстанцыя тая, для каго рыхтуюцца бясплатныя абеды? Мікалай Чарнавус мае намер працягваць арганізацыі бясплатных абедаў, але, как пазбегнуць прэтэнзіі санстанцыі, будзе арэндаваць становы горада. Прайда, гроши, якія пайшлі ў непасрэдна на абед, ціпер траба будзе сплаціць за аренду памяшкання.

МИХАСЬ ІЛІН

Улады пачынаюць цік на чарговага актыўіста арганізацыі «Малады Фронту» Кіраўніка Брэсцкай філіі «Маладога фронту» Міхася Ільіна завеслі ў праукратуру, дзе папярэздзілі, што супраць яго будзе распачата крыміналная справа, калі хлопец не спыніць уздел у моладзевай арганізацыі. Напіраць дадзі мініяль прэзідэнцкай выбарчай кампаніі ў Крымінальны кодэкс Беларусі быў унесены 193-ці артыкул, які прадугледжвае крыміналны пераслед за дзеяйнасць ад імя незарэгістраванай арганізацыі. За гэты час па ім былі асуджаныя чатыраццаць чалавек, пяцёра іх адбывалі пакаранне ў выгледзе пазбаўлення волі.

МІХАІЛ КОМАР

БААТ «Рагачоўскі малочна-кансервавы камбінат» асуджаны Гомельскім абласным судом да дзеяйніці гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыйнай мэймасці і пазбаўленнем права замаць кіруючыя пасады тэрмінам на пять гадоў. Былы кіраўнік буйнейшага беларускага прадпрыемства па перапрацуўці малаактавацца «прызнаны вінаватым у крадзянішчах шляхам злоўживання службовымі паўнамоцтвамі пра завалоданні маёмацю, учыненым службовай асобай з выкарыстаннем сваіх службовых паўнамоцтвў арганізаванай групай, у буйным памеры» (ч. 4 арт. 210 Крымінальнага кодэksа), — перадае БелаПАН. Комара таксама прызналі вінаватым у незаконных набыцці і захопе боепрыпасаў (ч. 2 арт. 295 Крымінальнага кодэksа), — што аভінавачаным прызначаны адзін год пазбаўлення волі без канфіскацыі. Адбываць пакаранне Mihail Komar будзе ў папраўчай калоніі ўзмоцненай рэжыму, акрамя таго, суд пастановіў спагнану з экс-дирэктара на карысыць Рагачоўскага малочна-кансервавага камбіната больш за 8,7 мільярда рублёў.

Разам з Mihail Komaram на крыміналнай справе фігуруе яго сын, які таксама меў дачыненне да фінансавых маінацый. Гроши раскрасіліся шляхам заключэння фікцыйных дамаваў. Сына Mihaila Komara, якому 29 гадоў, пасля авбяшчэння ў міжнародны вышук, затрымалі ў Іспаніі. Яго таксама чакае суд.

► АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІИ

А ІДЗІЦЕ ВЫ Ў ЛАЗНЮ!

Сергей НІКАЛЮК

У якасці эпіграфа прывяду слова дырэктара «Левада-цэнтра» Льва Гудкова: «Самы цікавы вынік сацыяльна-еканамічнай гісторіі апошніх 15 гадоў — узікненне спосабу выжывання насельніцтва ў новых умовах, і гэтыя спосабы надзвычай слаба даследаваныя».

Калі хтосьці адкрытым тэкстам пасылае вас у лазню, то, хутчай за ёсё, не з мэтай папарыцца. Проста гэты хтосьці — чалавек, па сучасных мерках, выхаваны, і вам пашанцевала, таму што часцей у нас пасылаюць у бульны традыцыйныя месцы. Аднак калі з узоруно эмацыйных міжасобных камунікацый перайсці на ўзровень, дзе вырашаюцца реальныя пытанні, то лепшага месца, чым лазня, для гэтага не знайдзіць.

«Наша ёсё»

Зразумела, гаворка вядзенца не пра якую-заўгодна лазню. Мы маєм на ўвазе лазню, у якой збираюцца «патрэбныя людзі». Быць пасланным у такую лазню — запаветнае мара шматлікіх беларусаў. Аўтаматычна туды не пасылаюць. Восі і дзівадзіца здзіясняць пуды вынаходлівасці. Узгадваць імёны аднакласнікаў, аднакурснікаў, аднапалчан. Словам, тутаць за нітаць сацыяльных суязў, які ўсё мы прадзем на ходу жыцця.

Лазня з «патрэбнымі людзьмі» — гэта прыватны выпадак нашага найважнейшага сацыяльнага здаўбыту, якім з'яўляецца інстытут асацыяльных суязў (благу). Гэта «наша ёсё». Наша, калі хочае, грамадзянская супольнасць, якую ўжо столкні гадоў беспаспехова шукаюць незалежныя аналітыкі.

Дадзім слова Сымону Кардонскому, мабыць, самому аргінальному расійскому мысліарю: «Існуюць шырокі распаўсюджаны і ўстойлівыя інстытуты грамадзянской супольнасці: хатніе або рэстараннае застолье, лазня з дзяўчынкамі і без іх, пальванне і рыбалка, самадзейныя клубы (такія, як гульня ў футбол па суботах у чыноўнікаў мэрыі Масквы), сумесны адпачынак, дачныя супольнасці. У апошнія дзесяцігоддзе вельмі значным

інстытутам грамадзянской супольнасці сталі канфесійная адносіны... Калі людзі здзіясняюць рэлігійныя абрады, выпіваюць, забаўляюцца, пастроўляюць па птушачках, парадаць і пляткараць пра тое, хто, колькі і за што бярэ, яны шукаюць і, як правіла, знаходзяць, «выхады» на чыноўнікаў, якія дапамогуць ім мінімізаваць падаткі, выиграць тэндэр, атрымаць зямлю пад забудову, уладкаваць сваяжу ў «элітную» клініку, вызваліць сына ад прызыvu ў войска, прыладзіць дачку ў прыстойную ВНУ, вярнуць забраныя ДАІ дакументы на машину, закрыць крымінальную справу на партнёра або арганізація наезд сілавікоў на канкурэнта».

Пагадзіцеся, знаёмана карынца. Але, у адрозненне ад Кардонскага, большасць з нас наўрада ці спрабавала асынаваць ле ў катэгорыях «сацыяльны інстытут» і «грамадзянская супольнасць». Нічога дзіўнага ў гэтым няма.

Калі закусваем гаралочку салёным агарукам і вясковым салам, мы ж не ўзгадваем пры гэтым пра тлушчы, бялкі і вуглеводы, а тым болыпра па таемнічых ферменты, без непасрэднай ўдзелу якіх немагчыма распіцапленне ні першага, ні другога, ні трэцяга кампанента ежы.

Пра дзяржаўнае і асацыяте

Мне запіраецца, што рагшэнне разглядаець лазню ў якасці інстытута грамадзянской супольнасці з'яўляюцца спрэчным. Згодны. Класічная (захоўная) грамадзянская супольнасць характарызуецца трывам асноўнымі прыкметамі.

Па-першае, шматлайнасцю яго складнікаў. Калі да лазні далучыць сумесныя застоллі, стравы па птушачках і ды г. д., то з першай прыкметай у нас ўсё добра.

Па-другое, грамадзянская супольнасць характарызуецца аўтаноміяй сваіх арганізацый. І з гэтым праблем няма. Усе пералічаныя вышэй структуры нашай грамадзянской супольнасці паўсталі не дзяякуючы, а наступак дзяржаве. Яны існую-

ць паўсюдна, дзе ёсць людзі. Пры спробе дзяржавы іх «пастроїці», яны самаліквідуюцца, але толькі для таго, каб адразу ж паўстацца на новым месцы.

Па-трэціе, грамадзянская супольнасць характарызуецца наяўнасцю грамадзянскай свядомасцю. А вось з гэтym у нас відавочны працэл. Не палічыце за таўталогію, але сапраўдна грамадзянская супольнасць можа складаць толькі з грамадзін. Звернемся да нямецкага палітолага Людвіга Даэрндорфа: «Грамадзянік не пытва, што іншыя, асацыліва дзяржава, могуць зрабіць для яго, а сам робіць нешта. Грамадзянскі гонар, грамадзянская мужнасць — ёсць шмат усякіх словазлучэнняў для характарыстыкі дабрадзеяйнасці чалавоў грамадзянскіх супольнасці».

Што ж прымушае суйчынныя збірацца ў лазнях? Якім грамадзянскім дабрадзеяйнасцім яны прыгэтым кіруюцца? Адказы на гэты пытанні не з'ўплющча таемніцай. Калі максімальная кората, то ў лазнях адбываюцца «распілоўванне» дзяржаўных рэсурсаў на карысць пэўных грамадзян (слова «грамадзянін») ужывяюцца ў дадзеным выпадку ў побытавым сэнсе, і Даэрндорф тут не пры чым.

Схема максімальнай простая. У папярэдніх «Азбуках паліталогіі» я неаднаразова звязаўтагу на то, што сутнасць як палітычнага, так і эканамічнага жыцця роднай дзяржавы заключаецца ў максімальнай канцэнтрацыі рэсурсаў для наступнага ўзасяення. Калі дайце дзяржаве волю, то яна падрабе пад сібе ёсць. Але на шляху паталагічнай дзяржаўной прагнаці і паўстасці наша грамадзянская супольнасць. Яна інстытуцыялізаваная, але не а-

ганізаваная. Яна блесформенная, але цэнтралізаваная дзяржава з усімі сваімі «вертыкалямі» перамагчыя лічыцца на ёй стаНЕ.

Людзі старэйшага пакаленія, спадзяюцца, яшчэ не забылі міністру Аркадзя Райкіна пра дэфіцит, асноўная маса якога ў савецкі час разміркуюлася не па афіцыйных каналах, а праз сістэму асацыстых сувязяў («таварэвэд, заўкладад»). Звязніце ўагу, галоўную ролю ў пераразмеркаванні (чытай, раскраданні) дзяржаўных рэсурсаў адыгрывалі тыя, хто паводле службовых абавязкаў мусіў сачыць за іх захаваннем і правільным размеркаваннем. Караец, што што ахоўваў, той тое і меў.

Свабода на шасці сотках

Наколькі складана/лёгка аўядноўваюцца беларусы для сумеснай дзейнасці? Адназначна на гэта пытанне адказаць немагчыма. Усё залежыць ад таго, у рамках якой грамадзянскай супольнасці плануеца гэту дзейнасць разгарнуць. Калі заходзіць, то ўсё залежыць ад аўтому фінансавання з боку замежных фундатаў. Але ў любым выпадку адсутнічысць таго, што грамадзянская актыўнасць амбіяжуецца сумеснай працай над афармленнем зялёкі для атрымання гранта. Даэрчы скажаць, у «грамадзянскіх» ініцыятывах, якія падтрымліваюць ўлада (БРСМ, «Белая Русь» і г.д.) такі ж самы лёс. Ёсць дзяржаўнае фінансаванне, так і гэта няцікля здагадацца, складаецца ў засвяенні вылучаных рэсурсаў.

Што да нашай грамадзянской супольнасці, то ў зношенні фінансавання яна не мае патрэбы. Возьмем, для прыкладу, любы

**ДЫНАМІКА АДКАЗУ НА ПЫТАННЕ: «ШТО ЧАСЦЕЙ ЗА ЁСЁ, ПАВОДЛЕ ВАШАГА МЕРКАВАННЯ, ВЯДЗЕ ДА БАГАЦІЯ?», %
(МАГЧЫМЫ БОЛЬШ ЗА АДЗІН АДКАЗ)**

Варыант адказу	12'93	01'07	03'08	03'09
Асацыстычныя сувязі	72,4	42,9	47,1	45,7
Несумленічнасць	56,3	15,5	24,7	22,4
Праца	36,6	68,2	59,0	63,4
Талент	32,2	34,9	25,2	24,0
Шансаванне	29,6	39,1	34,1	39,6
Адукацыя	22,2	37,6	31,8	32,7

Паводле НІСЭПД

дачны кааператыв. Хто праўбіаў у свой час ражненне пра вылучэнне ўчастку, на чые грошы пракладвалася дарога, падводзілася электрычнасць, вада, будавалася агароджа па вонкавым перыметру? Усюго не пералічыць. У што гэта абышлося ў маштабах распублікі? Зразумела, што лік пойдзе мільярды долараў!

Але дзеялі чаго былі выдаткованыя грошы, праца і нервы, дыяціць ў тых цыклапічных колькасцях? Выдаткованыя, звязніце ўагу, без цэнтралізаціі планавання, без кантроля з боку КДК, КДБ, Адміністрацыі прэзідэнта, нарошце! Для таго, каб, апынуўшыся бліжэй да роднай прыроды, фармаваць у сабе грамадзянскі дабрадзеяйнасці? Не, усё працэс і адначасова складаней. Дача — гэта месца для ўнутранай эміграцыі. Менавіта тут нашы грамадзянін хаваюцца ад дзяржавы, ад яе ўсебачнага вока. Тут яны самарэалізуюцца падчас засвяшэння матрыцільных рэсурсаў, якія здолелі вырваць у роднай дзяржаве падчас лазневых вячорак і стральбы па птушачках з «патрэбнымі людзьмі».

Аўтарытарная рэжымы, у адрозненне ад рэжыму таталітарных, не прэтэндуюць на кантроль асацыстага жыцця падданых, таму падданыя і арганізуюць сваю асацыстую прастору свабоды на шасці сотках. Лозунг «За Свабоду!» для іх актуальны. Яны, калі спартрощіца, гатовыя за свабоду глотку перагрызіць, але ў межах вышэйзгаданых сотак.

Міфы оптам і ў розніце

Першым падвесці рысу, рэкамендую чытачам вірніцца да выказвання Льва Гудкова. Усё мы (ва ўсялікі разе тия, хто прэтэндуе на званне аналітыкаў і палітыкаў) маєм вельмі цімнае ўяўленне пра беларускую грамадзянству, а таму падтрымлівамо «зіміна» («Свабоду!») для ягоных грамадзянства. У гэтым рэчаіснасці ўсё проста і зразумела. Беларусы, да прыкладу, дзеяцца на тых, хто не ведае Праўды, і на тых, хто яе ведае. Першыя падтрымліваюць уладу, другія — не. Так паўстае «пераможная стратэгія», якай тыражуеца ад выбараў да выбараў і сутнасць якой зводзіцца ў «дзянянні Праўды да електрапатру».

Паводле іншага папулярнага міфа, існуе зваротная залежнасць паміж узроўнем жыцця насельніцтва і попытам на демакратычную альтэрнатыву, і гэта нягледзічы на тое, што ў айчынай гісторыі такая залежнасць ні разу не наіралася. Звернемся да табліцы. Чым адрозніваюцца жыццёўскія стратэгіі беларусаў па ўмовах сістэмнага крызісу пачатку 90-х ад стратэгіі відомыя на ўмовах стабільнасці? Адказ відавочны. Крызіс стымуліраваў пошуки асацыстых сувязяў (72,4%) і абыходных шляхоў (56,3%). Як першое, так і другое па сваім прыродзе да электрапатру».

Прычыны і харектар палітычнай актыўнасці нашай грамадзянской супольнасці ўсё зношаны зімінай сацыяльнай рэчайснасці. Іхнімі асацыстымі сувязяў (72,4%) і абыходных шляхоў (56,3%). Як першое, так і другое па сваім прыродзе да электрапатру».

► суд

«НАШАЙ ВЯСНЕ» ЗНОЎ АДМОВІЛІ

Генадзь КЕСНЕР

12 жніўня Вярхоўны суд
Рэспублікі Беларусь чарговы
раз падтрымаў рашэнне
Міністэрства юстыцыі
аб адмове ў дзяржавай
рэгістрацыі Праваабарончага
грамадскага аб'яднання
«Наша вясна».

Такім чынам, суд не задаволіў скаргу праваабаронцаў Алеся Бяляцкага, Валянціна Стэфановіча і Уладзіміра Лабковіча на дзеянні Міністэрства. Незалежныя назіральнікі назвалі такое рашэнне суда, і ўвогуле дзеянні Міністэрства, «ганбай беларускага правасуддзя».

Судовыя пасядженні доўжыліся тры дні. Іх, дарэчы, па-беларуску вёў суддзя Вярхоўнага суда Анатолій Церах. Інтэрсы Міністэрства юстыцыі прадстаўляў Аляксандар Харытон, добра вядомы сваім спрычыненнем да заборны шэрагу палітычных партый і грамадскіх аб'яднанняў, а таксама да адмовы ў рэгістрацыю шматлікіх няյавальных арганізацый і палітычных партый.

Як адзначыў сябра рады «Нашай вясны» Уладзімір Лабковіч, за аснову свайго рашэння ў падтрымку выносіў Міністэрства суд паклаў дзве падставы: па-першае, на трох асаобаў з сямідзесяці дзвюх, якіх былі ў спісах заснавальнікаў грамадскага аб'яднання, былі пададзены быццам бы несанкціонаваны персанальныя дадзенныя. Прычым

у адным выпадку за грубую памылку і міністэрства, і суд палічылі наступны факт: адзін з заснавальнікаў з'яўляўся кіраўніком спартыўнага гуртка дому культуры, а ў дакументах яго называлі кіраўніком спартыўнай секцыі. Астатнія памылкі былі падобнага кшталту. Па-другое, праваабаронцы не далі прац тэлефоніи званокмагчымасці чыноўнікам праверыць тэхнічную адпаведнасць юрдычнага адрасу «Нашай вясны», бо тыя, хто тэлефанаваў, як паведаміў Уладзімір Лабковіч, не прадстаўліліся. У выніку гарантыйны ліст аб прадастаўленні грамадскаму аб'яднанню юрдычнага адрасу быў прызнаны нікчэмным.

Варта, аднак, адзначыць, што суддзя адхіліў такія доказы міністэрскага чыноўніка: маўлю, нельга разглядаць аб'яднанне, заснавальнікі якога быццам бы атрымліваў грошы ад заакіянскіх спонсараў і робіць перад імі справаздачы, што яны часта ездзяць у замежную камандзіроўку, што некаторыя былі прызначытыя да адміністрацыйнай адказнасці і гэтак далей.

«Пытанне рэгістрацыі «Нашай вясны» неаднаразова ўзыдмалася ў рэзоляцыях Еўрапейскага парламента, Парламентскай асамблей Рады Еўропы, у пастаноўках Еўрапейскай камісіі, — нагадвае Уладзімір Лабковіч. — То, што адбываецца зараз, сведчыць пра адсутніцтво ў краіне сістэмных зменаў, пра тое, што перамены маюць дэкаратыўны характар, што ў Беларусі груба парушаецца права грамадскага аб'яднання, былі пададзены быццам бы несанкціонаваны персанальныя дадзенныя. Прычым

Валянцін Стэфановіч і Алесь Бяляцкі (у цэнтры)

За ходам разгляду скаргі наглядаў упачуважаны місій МФПЧ — Міжнароднай Федэральнай Правоў Чалавека (Парыж) Кірыл Каратаеў, які з'яўляўся назіральнікам гэтага пракэсу падвойнаму Абсерваторыі па абароне правоў праваабаронцаў — сумеснай праграмы МФПЧ і Сусветнай арганізацыі супраць катавання.

«Гэта чарговая ганьба беларускай юстыцыі, — называў ціперашніе судовася рашэнне па скарзе «Нашай вясны» і рашэнні ў звязку з Міністэрства юстыцыі па нерэгістрацыі гэтага праваабарончага грамадскага аб'яднання Кірыл Каратаеў. — Сапраўды, бакі мелімагчымасць прадстаўвіць свае аргументы

суду, але ў гэтым не было неабходнасці. Па-першае, рашэнне суда было цалкам прадвызначана заключэннем пракурора, а ўсё астагніе на рашэнне суда не ўпльвала. Апроч таго, супраць заяўніка скаргі выступілі адразу тры структуры — Міністэрства юстыцыі, пракурatura і Вярхоўны суд, бо незалежнасць суддзяў і аўктыўнасць іх рашэння ўыклікаюць сумненне... Можна дапусціць, што ў дакументах утырмліваліся плюны недахопы, але мы не начулі ў судзе адказу на галоўнае пытанне: чаму вялікі колькасці людзей было адмоўлены ў адным з галоўных іх правоў — у праве на асацыяцыю, гарантаваным як Канстытуцыйны Рэспублікі

Беларусь, так і міжнародным законадаўствам, у прыватнасці, Пактам аб грамадзянскіх і палітычных правах? Таму што для апраўдання такой адмовы патрэбны не толькі законныя падставы, але неабходна прапарційнасць, патрэбны пераканаўчы аргументы. Эта адмова — не прапарційная і не падтрымліваеца нікімі пераканаўчымі аргументамі».

Шчыра кажучы, заснавальнікі ППГ «Наша вясна» і не спадзяваліся на тое, што іх дзеянні будзе легалізавана. Таму яшчэ раней яны залічылі, што будучы пракацівальцамі дзеянні, нягледзячы на пазіцыю ўлада і стаўленне чыноўнікаў да праваабарончага руху ў цэлым.

► СПРАВА

ЮРЫЙ ЛЯВОНАЎ ВЫЗВАЛЕНЫ ПАД ПАДПІСКУ АБ НЯВЫЕЗДЕ

МІКАЛАЙ АЎТУХОВІЧ і УЛАДЗІМІР АСІПЕНКА ЗАСТАВАЦЫА ПАД ВАРТАЙ

Вольга ХВОІН

Юрый Ляўонаў вызвалены пад падпіску аб нявыездзе праз паўгады пасля ўтырмінання ў следчым ізялітараты Мінска. Мікалай Аўтуховіч і Уладзімір Асіпенка заставаць пад вартай. Яны былі затрыманыя па падазрэнню ў падпалах і Уладзімір Асіпенка заставаць пад вартай.

Юрый Ляўонаў

напістам, што адчувае сябе добра, і нават стан здароўя падешыўся, бо скінуў заўশыю вагу.

Каментаваць акалічнасці вядзення справы Юрый адмаліепца, матывуючы гэта дадзенай падпісакі абераскрыці таямніцы следства, аднак запэўнівае, што следчы мерапрыемствы за гэтыя паўгады насымреч вяліся. Юрый Ляўонаў саюз віну ў падпале маёmacці ваўкавыскага

міліцыянта не прызнае і ўпэўнены, што Аўтуховіч з Асіпенкам да гэтай справы таксама не маюць дачынення.

Следства па справе ваўкавыскіх падпрымалінікаў, якіх абавязаваць у падпалах, падоўжана да 8 каstryчніка. Мяркуеца, што за наступныя два месяцы яно будзе завершана. Юрый Ляўонаў лічыць, што судовы пракэс па яго справе пачненца ў лістападзе гэтага года.

Мікалай Аўтуховіч і Уладзімір Асіпенка заставаць пад вартай у следчым ізялітараты № 1 горада Мінска, так званай «Валадарцы». У ліпні стала відома, што галоўнае следчае ўпраўленне падпредпрыяція расследавання МУС Рэспублікі Беларусь распачала з дачыненіем «да Аўтуховіча М. М. і іншых асоб» крымінальную справу па арт. 359 Крымінальнага кодакса Беларусь (тэрарыстычны акт). Гаворка вядзеца пра быццам бы выкрытым змову аб замаху на губернатара Гродзенскай вобласці Уладзіміра Саўчанку і намесніка міністра па падпалах і зборах Васіля Каменку. Падазраваным па справе нібыта

праходзіць Мікалай Аўтуховіч. Пойманская інфармацыя па гэтай справе, зрешты, як і па справе аб падпалах, утойваеца.

З 16 красавіка па 16 ліпеня Аўтуховіч праводзіў галадоўку пракэту, патрабуячы або перадаць справу ў суд, або змяніць усім падследствіннаму стрыманію з утырмінання пад вартай на падпіску аб нявыездзе. Аднак змог толькі прысягнуць увагу СМІ і міжнароднай супольнасці.

Летам у Беларусь наведаўся эксперт АБСЕ Марын Фінке. Ён азанёміўся са правай ваўкавыскіх падпрымалінікаў і прыбыў да выясновіц, што яна расследуеца без пракэсуальных парушэнняў, і яна тут падстаўляе падпрымалінікам.

Летам у Беларусь наведаўся эксперт АБСЕ Марын Фінке. Ён азанёміўся са правай ваўкавыскіх падпрымалінікаў і прыбыў да выясновіц, што яна тут падстаўляе падпрымалінікам.

Юрист Алег Волчак, які пільна сачыць за справаю Аўтуховіча, лічыць, што цяпер усё паказвае на тое, што судовы пракэс пройдзе ў закрытым рэжыме. «Як былы следчы скажу, што справа можа быць пракацівнай, і не на адзін месец. Цяпер усё робіцца, каб пракэс зрабіцца закрытым. Да таго

ж, каб навесці вэрхал у Еўропе. Замах на губернатара, тэрарызм — ведаеце, як гэта гучыць...»

«Думаю, што следчы цягніць час, бо таксама не бачаць перспектывы ў накіраванні справы ў суд, — гаворыць Алег Волчак.

— Аднак выпусціць Асіпенку і Аўтуховіча яны не могуць, бо гульня з «тэрарыстамі» далёка заішла. Вызваленіе Ляўонава — гэта вынік піску не толькі беларускай грамадскасці, але і нашых міжнародных партнёрэў, якія таксама актыўна ўпльвайць на кіраўніцтва Беларусі, каб яно вызваліла з пад варты ваўкавыскіх падпрымалінікамі. Думаю, улады зразумелі, што справу прайграць, а таму прынялі рашэнне паволі вызываць гэтых вязняў.

Вартай адзначыць: ёсць ж сёй-той ва ўрадзе разумее, што далейшае супрацоўніцтва з Еўропай тэра працягваць без паліўвізінёў. Юрист гаворыць, што хутчэй за ёсць справу будзе разглядаць Вярхоўны суд, бо ўсе арыষты аబінавацьмаваць, падаўжні тэрмін афіційнага следства праводзіліся са згоды генеральнага пракурора і яго намеснікаў.

Юрист гаворыць, што хутчэй за ёсць справу будзе разглядаць Вярхоўны суд, бо ўсе ары�ты аబінавацьмаваць, падаўжні тэрмін афіційнага следства праводзіліся са згоды генеральнага пракурора і яго намеснікаў.

ГРАМАДСТВА

6

► ЭКАЛОГІЯ

Ігар Пастухоў: «АДНО З ДВУХ — ЦІ АЭС, ЦІ ЗАКАЗНИК»

Яшчэ на пачатку ліпеня
Ігар Пастухоў, дырэктар
ландшафтнага заказніка
«Сарачанскія азёры», што
размешчаны на ўзвышшы
у пяці кіламетрах ад
Астравецкай пляцоўкі,
звярнуўся ў Савет міністраў
і Міністэрства энергетыкі
з заклікам не будаваць
АЭС поблізу ад ахоўных
прыродных тэрыторый.
Праз некалькі тыдняў Ігар
Пастухова звольнілі. Ці ёсьць
сувязь паміж гэтымі падзеямі,
і чаму спецыяліст наважыўся
выступіць супраць сістэмы,
у якой працаўваў, высвятляла
Вольга Хвойн.

Фота: Альбін-Артур Найдзе

Заказнік

«Сарачанскія азёры» размешчаны ў Астравецкім раёне Гродненскай вобласці. Налічвае 14 азёраў: Глухое, Бараньскае, Клеуе, Белае, Залоўскае, Каймінскае, Сарочча, Туравеское, Тумскае, Галоднае, Падкасцялек, Ездз, Губеза, Верабі. Працягласць — больш за 20 кіламетраў.

Даведка:

Ігар Пастухоў. Нарадзіўся ва Украіне, жыў у Вільнюсе. У 1982 годзе скончыў інстытут лясной гаспадаркі. Пачынаў працаўца з памочніка ляснічага. Тады ж правеў свою першую акцыю па ўратаванню дубу ў Старадарожскім раёне. Арганізатар школы выжывання Survival, займаецца экалагічным турызмам, мастакам фатографіі. Жанаты, мае два дзяцей.

неабходнасцю, бо праца патрабавала мабільнасці, а пад майм наглядам было 13 тысяч гектараў заказніка. Калі мы былі на тэрыторыі заказніка ў рэйзіце супраць браканьеўра, нас спыніла ДАІ. За тое, што не было страхоўкі і тэхагляду, выпісалі штрафам на дзвесяць тысяч рублёў. Яго я сплатіў са сваёй кішэні. Прыйшло, што мой заробак баўгасіў ад 230 да 400 тысяч рублёў.

Падчас свайго праца на падзеі дырэктара ландшафтнага заказніка «Сарачанскія азёры» я стаў вынужаны дакументацію па АЭС. І калі ўвайшоў у курс спраў, зразумেў, што магчымы толькі адзін з двух варыянтаў — ці АЭС ці заказнік. Пасправаўшы нешта зрабіў у абарону гэтых мясцін — і вось вынік.

Дарэчы, мяне звольнілі 17 ліпеня, а 16-га прыйшла вымова па пошце за тое, што быццам бы зор'евана я не заходзіў да працы, маенча на ўзвазе, у канторы. У той дзень я сапраўды быў у лесе, на тэрыторыі, якая была ў майм падпрадкаванні.

вырас на Блакітных азёрах. Раней за два тыдні там нікога можна было не пабачыць, цяпер за дзень можа прыехаць 20 аўтобусаў з турыстамі. Ці варта выїжджаць з Мінска, каб аказацца ў гарадскім парку? У нас заказнікі пайшлі па шляху, калі на першое месца ставіцца мэта зарабіць, а пасля ахоўваць прыроду. Калі прыедзе на возера Свіцязь, пабачыць вілку колькасць адпачываючых, у парку «Браслаўская азёры» — усе стаянкі забіты. У польскім Паазер'і ёсьць разлікі па колькасцімагчымых турыстаў, але браць іх нам невыгодна, бо ў выніку можа атрымаша так, што зарабіць не атрымаша.

Другое: ляскасы не пытаяцца, што ім можна рабіць на тэрыторыі заказніка. Калі б па закону тэрыторыя заказніка насымчэ была яго ўласнасцю, то і карціна была б іншай. Які сэнс у гэтай ахове? Зо працэнтага тэрыторыі Беларусі ў большасці падпадаў ахоўваеща намінальна, бо нікто не пытается ў цябе дазволу на правядзенне тых ці іншых працаў.

Да таго ж заказнікі падпрадкоўваюцца Міністэрству прыродных ресурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, а таксама мясцовым райвыканкам — апошнія і нацыянальны паміж двума кавадламі. Павінна быць падпрадкаванні Міністэрства, заказнікі павінны быць уласнікамі. Міжнародная практика паказвае, што ў ахове тэрыторыі ёсьць сэнс, калі мінімум 50 працэнтага тэрыторыі — запаведная. У нас — нуль. У заканадаўстве ёсьць спасылка, калі ў заказніку ёсьць нешта каштоўнае, то можа быць лакальная запаведная зона ў радыусе некалькіх сотнях метраў.

Астравеччына — адзін з самых чистых куткоў Беларусі. Падобныя яму — Расонскі і Гарадзіцкі раёны. Мы хвалімся, што 30 працэнтага тэрыторыі — асабліва ахоўваеама. Але насымчэ у многіх мясцінах ідае вырубка лясу. Замежнікаў, якія прызыджаюць сюды за экатурызмам, цікавіць наўпёрш драпежнікі і драпежнікі птушкі. Але калі мы старатимося аўтэнтычнай лісі — страцім і файну, бо на месцы пасадкі штучных плантацый мяніенца экасістэма. Знішчуаць свае лісі, мыробім палётку канкурентам, падымаем іх падрукт — наўпёрш маю на ўзве Швэцію, Балгарью, Славакія, Фінляндію. З такім падхідом да спраў мы самі ўпусцім свой патэнцыял, самі выб'ем фундамент з пад экалагічнай турызму.

Ва ўсіх заказніках ёсьць тры агульныя праблемы. Першая: яны не маюць запаведнай тэрыторыі, дзе аховаваны некаторыя віды дзінніцай. Напрыклад, можна секчы дрэвы ўзростамі стагод. У нацыянальных парках аховаваны амаль усе віды дзінніцай, застаецца толькі навуковая, экалагічная, турыстычнай. Аднак і прырода можа прыняць толькі пэўную колькасць турыстаў. Я

інспектаваць пасеку. Але трэба разумець, што адразу павялічыцца колькасць насельніцтва на 30 тысяч чалавек. І ўсе яны будуть жыць фактычна ў заказніку, які згэтуль не вытрымае. Нават у абурнітаванні будаўніцтва АЭС, падрыхтаваным «Белэнерга», гаворыцца, што будзе дэградацыя навакольнага асяроддзя ў радыусе 30 кіламетраў.

— *Канчатковое рашэнне аб будаўніцтве АЭС дагэтуль не принята. Што падт疆трунула разынкуць пасадай?*

— Я вырас на прыродзе. Для мяне навакольнае асяроддзе насымчэ капштоўнае. Спачатку трэба навучыцца даваць прыродзе, а пасля, магчыма, ты нешта і атрымаша. На гэтую працу я ішоў з мэтай нешта зрабіць. У этай сітуацыі мой стус прадугледжваў выбар. Я яго зрабіў, бо не маю намеру прадаваць свою радзіму за трэціца атамнымі срэбнікамі.

— *Ці былі ў вас на працы аднаўдумцы?*

У мяне быў намеснік і бухгалтар. Але я не лез да іх са сваім меркаваннем. Падтрымку адчуў, толькі калі пайшлі інфарматычнай хвалі пасля маіх лістоў у дзяржорганы.

— *Што спраціў заказнік у сувязі з інфармацыйнай прамагчыма будаўніцтва АЭС на Астравеччыне?*

— Былі арганізацыі, гатовыя юкласці гроши ў развіцці інфраструктуры, аднах у сувязі з патэнцыйным будаўніцтвам яны адмовіліся ад сваіх намераў. Людзі сказаці, што лепш інвестуюць гроши ў тых жа Вушчахах ці Расонішчыне. Я их разумею. Яшчэ нічога не вырашана, аднак мы ўжо спрацілі — іміджавыя страты самия вілкі. Да канца мінулага года нікто і падумаша не мог, што ў гэтym кутку Беларусі захочуць падбадаваць станцію...

— *Ці будзеце ўзельнічыць у кампаніях супраць падбудовы АЭС?*

— Хутчэй за ёсё, я б пагадзіўся. Але калі пад гэтым соясам не будуць працягвацца нейкай палітычнай ідэяй. Міне цікавіць менавіта экалагічны аспект.

— *Шэраг недзяржальных арганізацый цяпер ладзіць кампанію абмеркавання будаўніцтва АЭС. Як лічыце, ці будзе з гэтага плен?*

— Па закону, без грамадскіх слуханняў улады не маюць права прымусаць рашэнне. У Астравецкіх слуханнях будуць у верасні, але магчымы варыянт з блытаннем даты, каб на іх не прыхадзілі падрыхтаваныя людзі. Трэба прымаць руку на пульсе і быць гатовым з'явіцца там у любы момант. Трэба пасправаўцца з блытаннем даты, каб пасля не кусці за локці за няўкарыстаныя шанцы. Я не думаю, што ва ўрадзе дурні. Яны павінны асэнсоўваць, што мы атрымаем і што згубім у выніку будаўніцтва атамнай станцыі на Астравеччыне.

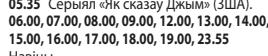
— *Як мясцовыя жыхары рэагаваць на навіну прамагчыма будаўніцтва АЭС?*

— Прыйдзяжали спецыялісты з Акадэміі навук і павердзілі, што мясцове насельніцтва (у раёне заказніка) супраць, але не ведаю, як будзе на паперы. Магчыма, ты, хто жыве ў Астравецкіх, і з блытаннемітва — будуць новыя працоўныя месцы. Але я ведаю, як гэтае «загарыцце»: у калгасе прыяджаюць зацікаўленыя ў будаўніцтве чыноўнікі і адбываюцца агітация. А не дыскусія. Расказваеца толькі пазытыўнае. Гэтае то же самое, што даць мядзведзю

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

TV

17 ЖНІЎНА, ПАНЯДЗЕЛАК

05.35 Серыял «Як сказаў Джым» (ЗША).
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00,
15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55
Навіны.
06.05, 07.05, 08.10 «Добрай раніца»,
Беларусь!.
06.45, 07.45 Зона X.
07.30, 08.25, 11.50 Дзялэвое жыццё.
08.30 У свецце матараў.
09.10 Нота Вене.
09.35 «Здароўе!».
10.00 Даф. фільм «Жарсці па банаах».
11.00 Крымінальная меладрама «Зайсёды
жакі «зайсёды» (Расія).
12.10 Камедыя «Лёд у кававай гучышы»
(Расія - Украіна).
13.50 Відэафільм АТН «Гасціяўка калекцыі:
Германія, Аўстрыя, Ульс».«
14.45 Хранікальна-документальны цыкл
«Нябачны фронт» (Беларусь).
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.25 «Прабач мене». Відэафільм АТН.
15.55 Дэтэктыўная драма «Капкан» (Расія).
16.45 Меладрама «Эртыяра прыгакосцы».
17.40 Крымінальная меладрама «Зайсёды
жакі «зайсёды» (Расія).
18.40 Відэафільм АТН «Мсцілайскі шлях»
цикла «Зямля беларуская».
19.30 «Арзана». Програма ад спорце.
19.55 Вострасюжтны серыял «Свой-
чужы» (Расія). 1-я серыя.
21.00 Панарама.
21.50 Драматычны серыял «Доктар Хайду».«
23.30 Документальна-біяграфічны цыкл
«Мал прадзюд». Фільм «Слёзы блазна».
00.25 Дзен спорту.

- 11.05 Навіны спорту.
- 11.10 «Кантрольны закуп».
- 12.00 «Малахай+».
- 13.00 Нашы навіны.
- 13.05 Навіны спорту.
- 13.10 «Зразумець. Прабачыць».
- 13.45 «Модны прысуд».
- 14.45 «Жадаю ведаць» з Міхайлам Шырвін-
дтам.
- 15.10 «Гарачы лёд». Шматсерыйны фільм.
- 16.00 Нашы навіны.
- 16.10 Навіны спорту.
- 16.15 «Трынцыца цырка». Шматсер. фільм.
- 18.00 Нашы навіны.
- 18.15 Навіны спорту.
- 18.20 «Мая выдатная няня». 2004 год.
- 19.05 Чакай мнене.
- 20.00 Час.
- 20.30 Нашы навіны.
- 21.00 Навіны спорту.
- 21.05 «Адна сям'я».
- 22.05 «Забій змея».
- 23.00 «Сталічны футболь».
- 00.25 «Next». Серыял. Заключная серыя.

- 06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30
«24 гадзіны».
- 06.10 «Міншчына».
- 06.20 «Раніца. Студыя добра га настрою».
- 08.30 «Тысын».
- 09.30 «Вялікі сняданак».
- 10.00 «Пляц гісторый».
- 10.40 «Танга ўтрок».
- 11.45 «Званая вічара».
- 12.35 «Широкая рака». Серыял.
- 13.50 «Кіно». Рэйф Файнс і Рэйчел Вайс у
фільме «Адданы садоўнік».
- 01.25 Навіны спорту.

- 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00
Нашы навіны.
- 06.05 АНТ прадстаўляе: «Наша раніца».
- 09.05 Контуры.
- 10.10 «Каралева вышыні Алены Ісінбаева».
- 11.00 Нашы навіны.

- 16.50 «Спартовы тыдзень».
- 17.10 «Наша справа».
- 17.20 «Міншчына».
- 17.30 «Званая вічара».
- 18.30 «Жаданая». Серыял.
- 20.00 «Сталічны падрабязніцы».
- 20.10 «СТБ-спорт».
- 20.15 «Добры вечар, маланя».
- 20.35 Ганна Баншчікава, Сяргей Гаробчанка
і Аляксандра Носік у фільме «Танцы».
- 15.10 «Гарачы лёд». Шматсерыйны фільм.
- 16.00 Нашы навіны.
- 16.10 Навіны спорту.
- 16.15 «Трынцыца цырка». Шматсер. фільм.
- 18.00 Нашы навіны.
- 18.15 Навіны спорту.
- 18.20 «Мая выдатная няня». 2004 год.
- 19.05 Чакай мнене.
- 20.00 Час.
- 20.30 Нашы навіны.
- 21.00 Навіны спорту.
- 21.05 «Адна сям'я».
- 22.05 «Забій змея».
- 23.30 «Гучная справа».
- 00.25 «Next». Серыял. Заключная серыя.

- 06.55 Добрая раніца.

- 07.55 Смачна з Барысам Бурдой.
- 08.15 Гаспадар.
- 08.40 У гэты дзень.
- 08.45 Гадзіна суду. Справы сямейныя.
- 09.45 Документальны серыял «Падмена».«
Фільм «115 літрав у секунду» (беларусь).
- 10.15 Лірчычная камедыя «Пад сочнам
Тасканы» (ЗША - Італія).
- 12.00 Моладзеўцы дэтэктывы серыял
«Вероніка Марс-3» (ЗША).
- 12.55 «Грандыёная гонка». Рэаліцішоў.
- 13.45 Дак. фільм «Вандраванне па вялікім
гарбатным шляху» (Францыя). 1-я серыя.
- 14.35 «У здаровым целе - здаровы дух».
Відэафільм (беларусь).
- 14.45 Мультсеріял «Японія».

- 15.30 Пазакласная гадзіна.
- 15.45 Экспедыція.
- 16.15 Гадзіна суду. Справы сямейныя.
- 17.10 Смачна з Барысам Бурдой.
- 17.25 Медычныя таемніцы з доктарам
Аляксандранкам.
- 18.05 Містычны серыял «Лялькі ведзьмакі»
(Расія).
- 19.05 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.
Дзень 3. Прамая трансляцыя.
- 22.40 Экспедыція.
- 22.45 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд.
- 23.40 Містычны дэтэктыв «Начны па-
ляўнічы» (ЗША).

- 13.50 «Крокі да поспеху» з Аляні Кабаевай.
- 09.05 Чакай мнене.
- 10.00 «Адна сям'я».
- 11.00 «Малахай+».
- 11.05 Навіны спорту.
- 11.10 «Кантрольны закуп».
- 11.40 «Ералаш».
- 12.00 «Малахай+».
- 13.00 Нашы навіны.
- 13.05 Навіны спорту.
- 13.10 «Зразумець. Прабачыць».
- 13.45 «Модны прысуд».
- 14.45 «Жадаю ведаць» з Міхайлам Шырвін-
дтам.
- 15.10 «Гарачы лёд». Шматсерыйны фільм.
- 16.00 Нашы навіны.
- 16.10 Навіны спорту.
- 16.15 «Трынцыца цырка». Шматсерыйны
фільм.
- 17.10 «Хай кажуць» з Андзрэем Малахавым.
- 18.00 Нашы навіны.
- 18.15 Навіны спорту.
- 18.20 «Мая выдатная няня». Амедыя (Расія)
пры ўдзеле Соñі Пікерс (ЗША), 2004 год.
- 18.55 «Руда». Шматсерыйны фільм.
- 20.00 Час.
- 20.30 Нашы навіны.
- 21.00 Навіны спорту.
- 21.05 Прэм'ера. «Адна сям'я».
- 22.05 «Выратуці мяне». Шматсер. фільм.
- 23.00 Нашы навіны.
- 23.15 Навіны спорту.
- 23.20 «Жаданая... з дзецьмі». Шматсерый-
ны фільм.
- 00.15 «У здаровым целе - здаровы дух».
- 01.05 Нашы навіны.
- 01.20 Навіны спорту.

- 06.55 Добрая раніца.
- 07.55 Смачна з Барысам Бурдой.
- 08.10 Дак-біяграфічны серыял «Вялікія спа-
кунскія кіно». Даніэль Делорм (Францыя).
- 09.05 У гэты дзень.
- 09.10 Гадзіна суду. Справы сямейныя.
- 10.10 Містычны серыял «Лялькі ведзьмакі»
(Расія).
- 11.00 Серыял «Дзве сястры» (Расія).
- 11.50 Моладзеўцы дэтэктывы серыял
«Вероніка Марс-3» (ЗША).
- 13.15 «Грандыёная гонка». Рэаліцішоў.
- 20.00 Документальны фільм «Вандраванне
па вялікім гарбатным шляху» (Францыя).
2-я серыя.
- 14.55 Мультфільм.
- 15.15 Мультсеріял (Японія).
- 16.00 Пазакласная гадзіна.
- 16.10 Гадзіна суду. Справы сямейныя.
- 17.05 Смачна з Барысам Бурдой.
- 17.25 Медычныя таемніцы з доктарам
Аляксандранкам.
- 18.05 Містычны серыял «Лялькі ведзьмакі»
(Расія).
- 19.05 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.
Дзень 4. Прамая трансляцыя.
- 22.00 Экспедыція.
- 22.05 Прывіднікі баўбік

- 23.35 Містычны дэтэктыв «Начны па-
ляўнічы» (ЗША).
- 00.15 Нашы навіны.
- 01.20 Навіны спорту.
- 06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30
«24 гадзіны».
- 06.10 «Міншчына».
- 06.20 «Раніца. Студыя добра га настрою».
- 08.30 «Кіно». «Танцы».
- 10.05 «Пляц гісторый».
- 10.40 «Танга ўтрок».
- 11.45 «Званая вічара».
- 12.35 «Жаданая». Серыял.

07.00 Добрая раніца, Расія!

09.15 «Кармеліта. Цыганскія жарсці».

Тэлесерывіял.

10.05 «Нігучыя кіно Барыса Барнэта».

11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.

11.25 «Ранішняя пошта» з Юр'ем Мікала-
евым і Ларисай Грыбалеўай».

11.55 «Гарадок». Дайджест.

12.55 «Сталінградская бітва. Непамож-
ныя». Фільм 1-ы. Документальны фільм.

13.50 Навіны Беларусь.

14.20 Пакой смеху.

15.10 «Адчайнай хатнія гаспадыні».

16.50 Навіны Беларусь.

17.25 «Гарадок». Дайджест.

17.55 «Трымай мене маціней!». Тэлесерывіял.

18.50 Навіны? Беларусь.

19.30 Кармеліта. Цыганскія жарсці».

Тэлесерывіял, Расія, 2008 г.

20.30 Тэлесерывіял «Вышышыя пілатаж».

21.30 Тэлесерывіял «Лілі пёсу».

22.30 «Нічога асабістага». Інфармацыйна-
сатырычная праграма.

22.45 Навіны Беларусь.

23.15 Тэлесерывіял «Наедкладка-2».

20.10 «Пра што маўчай казакін? Яуген
Шварц». Документальны фільм.

23.20 «Надзвычайнае здарэнне. Рассле-
данне».

- 06.00, 10.00, 13.00 Сёння.
- 06.05 Іканал «Сёння раніца».
- 08.05 Серыял «Толькі ты...».
- 09.00 «Зданіі дома Раманавых». Дакумен-
тальны фільм.
- 10.25 «Кулинарны падзеянь».
- 11.15 «Кватэрнае пытанне».
- 12.10 «Сярэдні клас».
- 13.35 Серыял «Вяртанне Мухтара-2».
- 15.05 Серыял «Аэррапорт-2».
- 16.00 Сёння.
- 17.00 «Гародок». Дайджест.
- 18.00 «Трымай мене маціней!». Тэлесерывіял.
- 19.00 Аб'ектыў (агляд падзеянь дні).
- 19.05 «Элі Макбі». Тэлесерывіял.
- 19.50 Прэс-экспрэс (агляд медыяў).
- 20.10 На колах.
- 20.30 Госць «беласцю»: Стэфан Эрысан - ам-
басадар Швеціі ў Рэспубліцы Беларусь.
- 20.50 Гісторыя пад знакам Пагоні: «Крылы
Тураўскіх» (пазнавальная праграма).
- 21.00 Аб'ектыў (галоўнае выданне).
- 21.20 «Дзённікі матацилісткаў» маст. фільм,
реж. Валэцэр Салес, 2004 г., Германія-ЗША-
Францыя-Вілікайртанія-Мексіка-Перу-
Аргентына-Чылі.
- 23.20 Аб'ектыў (пайтэр).

19.30 Скачки на лыжах з трампліна. Гран-
пры. НС 117.

11.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.

Берлін. Дзень 2.

13.30 Скачки на лыжах з трампліна .

15.00 Веласпорт. Гран-пры Гамбургу.

16.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.

Берлін. Дзень 2.

18.30 Футбол. Еўрапага.

18.45 Футбол. Еўрапага. Навіны.

19.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.

Берлін. Дзень 3.

22.45 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету

ІАФ. Фотафіш. Берлін.

23.15 Тэніс. Турнір WTA. Таронта (Канада).

Дзень 2.

00.45 Вось дык та!!!

01.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.

Берлін. Дзень 3.

02.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.

Фотафіш. Берлін.

19.00 Аб'ектыў (агляд падзеянь дні).

19.05 «Ранча Піковая Сімерка». Серыял.

19.35 «Зберагачі спадчыну», 2008 г., Польша.

20.55 Побач з намі.

20.20 Акно ў Еўропу.

20.50 Гісторыя пад знакам Пагоні: «Кры-
жакі» (пазнавальная праграма).

21.00 Аб'ектыў (галоўнае выданне).

21.20 «Кансультатыя на ружовым садзе»,
серыял.

22.10 Еўропа сέння.

22.35 Аб'ектыў (пайтэр).

19.00 Сёння.

19.35 Дэтэктыўны серыял.

21.30 Серыял «Ментоўскія войны».

23.15 Сення.

23.35 Серыял «Вяртанне Мухтара-2».

15.05 Серыял «Аэррапорт-2».

16.00 Сёння.

16.30 Крымінальны серыял «Вуліцы разбі-
тых ліхтароў».

18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

19.00 Сёння.

19.35 Дэтэктыўны серыял.

21.30 Серыял «Ментоўскія войны».

23.15 Сення.

23.35 Серыял «Вяртанне Мухтара-2».

15.05 Серыял «Аэррапорт-2».

16.00 Сёння.

16.30 Крымінальны серыял «Вуліцы разбі-
тых ліхтароў».

18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

19.00 Сёння.

19.35 Дэтэктыўны серыял.

21.30 Серыял «Ментоўскія войны».

23.15 Сення.

23.35 Серыял «Вяртанне Мухтара-2».

15.05 Серыял «Аэррапорт-2».

16.00 Сёння.

16.30 Крымінальны серыял «Вуліцы разбі-
тых ліхтароў».

18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

19.00 Сёння.

19.35 Дэтэктыўны серыял.

21.30 Серыял «Ментоўскія войны».

23.15 Сення.

23.35 Серыял «Вяртанне Мухтара-2».

15.05 Серыял «Аэррапорт-2».

16.00 Сёння.

16.30 Крымінальны серыял «Вуліцы разбі-
тых ліхтароў».

18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

19.00 Сёння.

19.35 Дэтэктыўны серыял.

21.30 Серыял «Ментоўскія войны».

23.15 Сення.

23.35 Серыял «Вяртанне Мухтара-2».

15.05 Серыял «Аэррапорт-2».

</

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

8

19 ЖНІЎНЯ, СЕРАДА

- 05.35** Камедыйны серыял «Як сказаў Дыкім» (ЗША).
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 19.00, 23.55 Навіны.
06.05 Дзень спорту.
06.10, 07.05, 08.10 «Добрай раніцы, Беларусь!».
06.45, 07.45 Зона X.
07.30, 11.50 Дзяловоё жыццё.
08.35 Сфера інтарэсау.
09.05 Слова Мітрапаліта.
09.15 Дэтктыўны серыял «Свой-чужы» (Расія). 2-я серыя.
10.05 Меладрама «Эрыторыя прыгажосці».
10.50 Крымінальная меладрама «Зайсёды какі ўзайсёды»-2 (Расія). 1-я серыя.
11.40 «OFF STAGE LIFE» з Ганнай Ёйсмант.
12.10 Моладзеўны серыял «Начны агні патніцы» (ЗША). 2-я серыя.
13.05 Фантастычны серыял «Героі» (ЗША).
13.45 Камедыйны серыял «Кініка» (ЗША).
14.30 Хранікальна-документальны цыкл «Нябачны фронт» (Беларусь).
15.55 Дэтктыўная драма «Капкан» (Расія).
16.45 Меладрама «Эрыторыя прыгажосці» (Украіна).
17.40 Крымінальная меладрама «Зайсёды какі ўзайсёды»-2 (Расія). 2-я серыя.
18.40 Відеафільм АТН «Планета голфъ: Іспанія».
19.55 Вострасюжэтны серыял «Свой-чужы» (Расія). 3-я серыя.
20.50 «Спорлато 5 з-за». Забаўляльнае шоу.
21.00 Панарама.
21.35 Футбол. Ліга чэмпіёнau УЕФА. Плэй-офі адборачнага раўнда.
00.00 Дзень спорту.
00.15 Футбол. Ліга чэмпіёнau УЕФА. Агляд дні.
01.05 Футбол. Ліга чэмпіёнau УЕФА. Плэй-офі адборачнага раўнда.

- 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30** Нашы навіны.
06.05 АНТ прадстаўляе: «Наша раніца».
09.00 Нашы навіны.
09.05 Тахічная прафілактыка.
16.00 Нашы навіны.
16.10 Навіны спорту.
16.15 «Прынцеса цырка». Шматсер. фільм.
17.10 «Хай каючу» з Андзрэем Малахавым.
18.00 Нашы навіны.
18.15 Навіны спорту.
18.20 «Мая выдатная няня». Амедыя (Расія) пры ўзделе Соñі Пікнерс (ЗША), 2004 год.
18.55 «Рудая». Шматсерыны фільм.
19.00 Час.
20.30 Нашы навіны.
21.00 Навіны спорту.
21.05 Прэм'ера. «Адна сям'я». Шматсерыны фільм.
22.05 «Выратуці мяне». Шматсер. фільм.
23.00 Нашы навіны.
23.15 Навіны спорту.
23.20 «Жанатыя... з дзецимкам». Шматсерыны фільм.
00.15 «Без розуму ад цябе». Шматсер. фільм.
01.05 Нашы навіны.
01.20 Навіны спорту.

- 17.20** «Мінішчына».
17.30 «Званая вічара».
18.30 «Жаданая». Серыял.
20.00 «Сталічныя падрабязніцы».
20.10 «СТБ-спорт».
20.15 «Добрыя вечар, майня».
20.25 «Кобра. Альтыэрор». Серыял. Заключная серыя.
21.30 «Крот 2». Серыял.
22.55 «СТБ-спорт».
23.00 «Калі ласка, скардзіцеся».
23.25 «Дэтктыўная гісторыя».
00.20 «Next 2». Серыял.

- 09.15** «Кармеліта. Цыганскія жарсці». Тэлесерыял. Расія, 2008 г.
10.05 «Тунгускае нашэсце. 100 гадоў». Документальны фільм.
11.00 Весткі.
11.30 «Вішэшышы пілатаж». Расія, 2009 г.
12.20 «Гарадок». Дайджэст.
12.55 «Кашырна Фурцава. Жаночая доля». Документальны фільм.
13.50 Нашы беларусь.
14.00 Весткі.
14.20 «Ліні лесу».
15.10 «Адчайнай хатнія гаспадыні».
16.00 Нашы беларусь.
17.00 Весткі.
17.25 «Гарадок». Дайджэст.
17.55 «Трымай міне мацней!». Тэлесерыял.
18.50 Нашы беларусь.
19.00 Весткі.
19.30 «Кармеліта. Цыганскія жарсці». Тэлесерыял. Расія, 2008 г.
20.30 «Вішэшышы пілатаж». Расія, 2009 г.
21.00 «Ліні лесу».

- 18.30** «Аглыд. Надзвычайнае здарэнне».
19.00 Сёння.
19.35 Дэтктыўны серыял.
21.25 Серыял «Ментоўскія войны».
23.15 Сёння.
23.35 «Аглыд. Надзвычайнае здарэнне».
00.05 «Ты смешні!».

09.30 Лёгкая атлетыка. Фотафоніш. Берлін.

10.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Берлін. Дзень 4.

11.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Берлін. Дзень 5.

14.30 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Берлін. Дзень 4.

16.00 Тэніс. Турнір WTA. Таронта (Канада). Дзень 3.

17.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Берлін. Дзень 4.

18.45 Футбол. Еўрагалі. Навіны.

19.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Берлін. Дзень 5.

22.45 Лёгкая атлетыка. Фотафоніш. Берлін.

23.15 «Формула-1». Часопіс.

23.55 Выбранае па серадах.

00.00 Гольф клуб. Навіны гольфа.

00.05 Нашы коннага спорту.

01.10 Ветразевы спорт. Медсір (Італія).

01.40 Яхт клуб. Навіны ветразевага спорту.

01.55 Выбранае па серадах.

01.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Берлін. Дзень 5.

06.00 Сёння.

06.05 Канал «Сёння раніца».

08.10 Серыял «Толькі ты...».

08.55 «Рускія сенсациі»: «У крузе першых».

09.40 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

10.00 Сёння.

10.25 «Выратавальнікі».

10.50 «Асабліва небяспечны!».

11.20 Серыял «Ментоўскія войны».

12.05 «Сярэдні клас».

13.00 Сёння.

13.35 Серыял «Вяртанне Мухтара-2».

15.10 Серыял «Ээрапорт-2».

16.00 Сёння.

16.30 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

18.15 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

19.00 Аб'екту (аглыд падзеіў дня)

19.05 «Ранча Піковая Сім'ёрка», серыял.

19.30 «Бульбаны», мультсіріал.

19.40 «Фокусная адглегасць», дак. фільм.

20.05 Хто ёсьць кім: Лісты з лесу Паўла Севірэнца.

20.20 Практэкт «Будучыня».

20.50 Гісторыя пад знакам Пагоні: «Ці існаваў старожытнарускі народ?» (пазнавальная праграма).

21.00 Аб'екту (галоўнае выданне).

21.20 «Ямы», маст. фільм, 2003 г., ЗША.

23.05 Аб'екту.

- 07.00** Добрай раніцы, Расія!

09.25 Тэлесерыял «Кармеліта».

11.00 Весткі.

11.25 Рускія серыя. Тэлесерыял «Вышэшышы пілатаж». 2009.

12.20 «Джэнтльмен няўдачы». Рэжысёр Аляксандар Шэры». Документальны фільм.

13.15 «Гарадок».

13.50 Нашы - Беларусь.

14.00 Весткі.

14.20 Тэлесерыял «Ліні лесу».

15.15 Фільм «Будні і сны Серафімы Глюкінай». 1988 г. 1-я серыя.

16.50 Нашы - Беларусь.

17.00 Весткі.

17.25 «Гарадок». Дайджэст. Забаўляльная праграма.

17.55 «Трымай міне мацней!». Тэлесерыял.

18.50 Нашы - Беларусь.

19.00 Весткі.

19.30 Тэлесерыял «Кармеліта».

21.25 Рускія серыя. Прэм'я. Тэлесерыял «Вышэшышы пілатаж». 2009.

22.25 Тэлесерыял «Ліні лесу».

23.25 Нашы - Беларусь.

23.35 «Новая хвала-2009». Трансляцыя з Юрмалы.

02.15 Заканчэнне эфіру.

07.00 Добрай раніцы, Расія!

09.25 Тэлесерыял «Кармеліта».

11.00 Весткі.

11.25 Рускія серыя. Тэлесерыял «Вышэшышы пілатаж». 2009.

12.20 «Джэнтльмен няўдачы». Рэжысёр Аляксандар Шэры». Документальны фільм.

13.15 «Гарадок».

13.50 Нашы - Беларусь.

14.00 Весткі.

14.20 Тэлесерыял «Ліні лесу».

15.10 «Дадчынай хатнія гаспадыні».

16.50 Нашы - Беларусь.

17.00 Весткі.

17.25 «Гарадок». Дайджэст. Забаўляльная праграма.

17.55 «Трымай міне мацней!». Тэлесерыял.

18.50 Нашы - Беларусь.

19.00 Весткі.

19.30 Тэлесерыял «Кармеліта».

21.25 Рускія серыя. Прэм'я. Тэлесерыял «Вышэшышы пілатаж». 2009.

22.25 Тэлесерыял «Ліні лесу».

23.25 Нашы - Беларусь.

23.35 «Новая хвала-2009». Трансляцыя з Юрмалы.

02.15 Заканчэнне эфіру.

09.35 Лёгкая атлетыка. Фотафоніш. Берлін.

10.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Берлін. Дзень 5.

11.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Берлін. Дзень 6.

16.45 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Берлін. Дзень 5.

18.45 Футбол. Еўрагалі. Навіны.

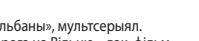
19.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Берлін. Дзень 6.

22.30 Лёгкая атлетыка. Фотафоніш. Берлін.

23.00 Тэніс. Турнір WTA. Таронта (Канада). 1/8 фіналу.

23.45 Тэніс. Турнір WTA. Таронта (Канада). 1/8 фіналу.

01.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Берлін. Дзень 6.

09.00 Аб'екту (аглыд падзеіў дня).

19.05 «Ранча Піковая Сім'ёрка», серыял: 10 серыя.

19.35 «Бульбаны», мультсіріал.

19.45 «Дарога на Вільню», дак. фільм.

20.00 YoLife! (моладзевая праграма).

20.20 На колах (аутамабільны тэлечасопіс каналу «Німецкая хвалі»).

20.50 Гісторыя пад знакам Пагоні: «Мін-дou» (пазнавальная праграма).

21.00 Аб'екту (галоўнае выданне).

21.20 «Курапаты - шлях сумлення», дак. фільм, 2008 г., Беларусь.

21.55 Фorum (ток-шоу): «Ці лёгка быць маладым?»

22.40 Аб'екту.

20 ЖНІЎНЯ, ЧАЦВЕР

05.35 Камедыйны серыял «Як сказаў Дыкім» (ЗША).

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55

Навіны.

06.05 Дзень спорту.

06.10, 07.05, 08.10

«Добрай раніцы, Беларусь!».

06.45, 07.45

Зона X.

08.30, 08.25

Дзяловоё жыццё.

09.05

Дэтктыўны серыял «Свой-чужы» (Расія). 3-я серыя.

09.15

Меладрама «Эрыторыя прыгажосці» (Украіна).

10.50

Крымінальная меладрама «Зайсёды какі ўзайсёды»-2 (Расія). 3-я серыя.

11.30

«Альманах вандравання».

12.10

Моладзеўны серыял «Начны агні патніцы» (ЗША). 3-я серыя.

13.05

Фантастычны серыял «Героі» (ЗША).

13.45

Камедыйны серыял «Кініка» (ЗША).

14.30

Хранікальна-документальны цыкл «Нябачны фронт» (Беларусь).

15.15, 19.20

Навіны.

15.15, 19.20

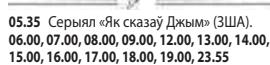
Навіны.

15.25

Хранікальна-документальны цыкл «Нябачны фронт» (Беларусь).

15.55

21 ЖНІЎНЯ, ПЯТНІЦА

- 05.35 Серыял «Як сказаў Джым» (ЗША).
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00,
15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55
Навіны.
06.05 Дзень спорту.
06.10, 07.05, 08.10 «Добрай раніцы,
Беларусь!». 06.45, 07.45 Зона X.
07.30, 11.50 Дзелявное жыццё.
08.35 Сфера інтарэса.
09.05 Вострасюжэтны серыял «Свой-
чужі» (Расія). 4-я серыя.
10.00 Меладрама «Зрытрыя прыгажос-
ци» (Украіна).
10.45 Крымінальная меладрама «Заўсёды
какі ўзйедзе»-2» (Расія). 3-я серыя.
11.35 «OFF STAGE LIFE» з Ірыйн Ізгарай.
12.10 Моладзеўны серыял «Начынная агні
пятніцы» (ЗША). 4-я серыя.
13.05 Фантастычны серыял «Героі» (ЗША).
13.45 Камедыйны серыял «Кініка» (ЗША).
14.30 Хранікальна-документальны цыкл
«Эпоха».
15.15, 19.15 Навіны рэгіёна.
15.25 Хранікальна-документальны цыкл
«Нябачны фронт» (беларусь).
15.55 Дэтэктыўная драма «Лапкан» (Расія).
16.45 Документальная-біографічны цыкл
«Мая праўда» (Украіна). Фільм «Апошні
палёт Ігора Соріна».
17.45 Крымінальная меладрама «Заўсёды
какі ўзйедзе»-2» (Расія). 4-я серыя.
18.40 «Зямля беларуская».
19.30 Відэафіlm АТН «Анёлы смерці»
цыклу «Па-за законам».
19.55 Вострасюжэтны серыял «Свой-
чужі» (Расія). 5-я серыя.
21.00 Панарама.
21.50 Фантастычны серыял «Зорны крэй-
сер «Галактика» (ЗША- Вялікабрытанія).
00.15 Мастацкая гімнастыка. Кубок свету.
01.45 Дзень спорту.

11.05 Навіны спорту.

11.10 «Кантрольны закуп».

11.40 «Бралаш».

12.00 «Малахай-».

13.00 Нашы навіны.

13.05 Навіны спорту.

13.10 «разумець. Прабачыць».

13.45 «Модны прысуд».

14.45 «Хадаю ведаць» з Міхailам Шырвін-
дтагам.

15.10 «Гарачы лёд». Шматсерыны фільм.

16.00 Нашы навіны.

16.10 Навіны спорту.

16.15 «Прывіца цырка». Шматсер. фільм.

17.10 «Хай какуць» з Андрем Малахавым.

18.00 Нашы навіны.

18.15 Навіны спорту.

18.20 АНТ прадстаўляе: «Зваротны адлік».

«Палібуйоні Вялікай Мядведзіці».

19.00 «Поле цудаў».

20.00 Час.

20.30 Нашы навіны.

21.00 Навіны спорту.

21.05 Фільм «Бургортны раман».

22.45 «Легенды «Рэтра FM».

00.15 Дамі Мур у фільме «Вялікое пачуццё».

01.55 Нашы навіны.

02.10 Навіны спорту.

11.30 «24 гадзіны».

20.00 «Сталічны падрабязнасці».

20.10 «СТБ-спорт».

20.15 «Добры вечар. малянія».

20.35 «Камедыя па пятніцах»: Не будзіце

спічага сабаку». ЗША, 1996 г.

22.30 «24 гадзіны».

23.00 «СТБ-спорт».

23.45 «Для тых, хто не спіць»: «Палітнічны

за разумам» ЗША, 2004 г.

01.30 «Уёкі». Серыял.

01.30 «Вышэйшы пілатаж». Расія, 2009 г.

12.20 «Гарадок». Дайджест. Забаўляльная

програма.

12.55 «Забіць імператара. Ангельскі след».

Документальны фільм.

13.50 Навіны Беларусь.

14.00 Весткі.

14.20 «Ліні лесу».

15.10 «Адчайнай хатні гаспадыні».

16.50 Навіны Беларусь.

17.00 Весткі.

17.25 «Гарадок». Дайджест. Забаўляльная

програма.

06.55 Добрая раніца.

07.55 Смачна з Барысам Бурдой.

08.15 Документальная-біографічны серыял

«Вялікі спакусніцы кіно».

09.10 У гэты дзень.

10.10 Час футболь.

10.40 Меладрама «Журботная дама чар-
вякоў» (Расія). 1-я серыя.

11.35 Серыял «Дзеве сястры» (Расія).

12.55 «Футбол. Чэмпінат Англіі. Агляд

тру».

13.20 «Грандыёзна гонка». Рэаліц-шоў

(ЗША).

14.05 Мультфільм.

14.15 Мультсерыял (Японія).

14.35 Пазалаксанская гадзіна.

14.50 Школа рамонту.

15.40 Гадзіна суду. Справы сямейныя.

16.35 Смачна з Барысам Бурдой.

16.55 Медычныя таемніцы з доктарам

Аляксандракам.

17.30 Документальны фільм (БТ).

18.05 Меладрама «Журботная дама чар-
вякоў» (Расія). 2-я серыя.

19.05 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.

Дзень 7-ы. Прамая трансляцыя.

22.30 Экспедыцыя.

22.35 Пістарчычная епапея «Мангол» (Расія

- Казахстан - Германія).

06.00 «24 гадзіны».

06.10 «Мінічыніца».

06.20 «Раніца. Студыя добра настрою».

07.30 «24 гадзіны».

07.40 «Раніца. Студыя добра настрою».

08.30 «Аўтапанарама».

08.50 «Да б смокінгу». Серыял.

09.40 «Гарачы лёд».

10.05 «Ліцц гісторій».

10.30 «24 гадзіны».

10.40 «Гадзінка вячара».

11.45 «Вандараванні натураліста».

15.25 «Ваенная таемніца» з Iгарам Прака-
пенкам.

16.20 «Наша справа».

16.30 «24 гадзіны».

16.40 Агляд міжнароднага шоў-бізнесу.

17.20 «Малая Радзіма». Іванава.

17.45 «Залатая калекцыя»: «Віват, гардэм-
арны!». СССР, 1991 г. 1-я серыя.

19.00 «Рэпарыр СТБ». Лепшае.

19.30 «24 гадзіны».

20.00 «СТБ-спорт».

20.10 «Сусветны блокбастар»: «Бобі». ЗША,

2006 г.

22.25 Канцэрт Mихаіла Задорнова.

00.05 «Арт-хаус».

01.30 «Уёкі». Серыял.

06.00 Добрая раніцы, Расія!

09.15 «Кармеліта. Цыганскія жарсці».

Тэлесерыял, Расія, 2008 г.

10.05 «Пакрываўшіся каралеву. Вія Артма-
н», Документальны фільм.

11.00 Весткі.

14.50 «Дарагая перадача».

15.25 «Ваенная таемніца» з Iгарам Прака-
пенкам.

16.20 «Наша справа».

16.30 «24 гадзіны».

16.40 Агляд міжнароднага шоў-бізнесу.

17.20 «Малая Радзіма». Іванава.

17.45 «Залатая калекцыя»: «Віват, гардэм-
арны!». СССР, 1991 г. 1-я серыя.

19.00 «Рэпарыр СТБ». Лепшае.

19.30 «24 гадзіны».

20.00 «СТБ-спорт».

20.10 «Сусветны блокбастар»: «Бобі». ЗША,

2006 г.

22.25 Канцэрт Mихаіла Задорнова.

00.05 «Арт-хаус».

01.30 «Уёкі». Серыял.

06.00 «Анфас».

06.25 «Турысты». Камедыйны серыял.

07.15 «Сямейнае кіно»: «Вышэй вясёлкі».

СССР, 1986 г.

09.40 «А-і вандроўца».

10.05 «Крокі да поспеху» з Алінай Кабае-
вай.

10.55 «Мінск і мінчукі».

11.30 «Новы вандраванні дылетант».

23.00 «Прам'ера. Эдвард Радзінскі. «Здымка-
еца кіно». Фільм 2-і.

00.00 Фільм «Мужчына, які хай жанчын».

14.45 АНТ прадстаўляе: «Бітва гарадоў».

16.00 Нашы навіны.

16.15 Навіны спорту.

16.20 Суботні «Ерапаш».

16.30 Фільм «Лясын».

18.30 Фільм «Лясын - 2».

20.30 Нашы навіны.

21.00 Навіны спорту.

21.05 Шматсерыяны фільм «Вясковая
камедыя».23.00 «Прам'ера. Эдвард Радзінскі. «Здымка-
еца кіно». Фільм 2-і.

23.50 «Лабірінты: крэпасць над Днястром».

13.55 «Прам'ера. Лірчына камедыя «Не
прыпешшай канхіне» (Украіна).

15.50 Гісторыка-прыгоднікі баявік.

17.55 Баскетбол. Чэмпіянат Еўропы.

Мужчыны. Беларусь-Швейцарыя. Прамая
трансляцыя.

19.50 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.

Дзень 8-ы. Прамая трансляцыя.

22.00 Драма «Паліаванне Ханта» (ЗША).

23.50 Казанова.

06.10 «Анфас».

06.25 «Турысты». Камедыйны серыял.

07.15 «Сямейнае кіно»: «Вышэй вясёлкі».

СССР, 1986 г.

09.40 «А-і вандроўца».

10.05 «Крокі да поспеху» з Алінай Кабае-
вай.

10.55 «Мінск і мінчукі».

11.30 «Новы вандраванні дылетант».

23.00 «Прам'ера. Эдвард Радзінскі. «Здымка-
еца кіно» (Іспанія). Кінапрем’ера.

07.00 АНТ прадстаўляе: «Суботнія раніцы».

11.15 Серыял «Ментоўскія войны».

12.05 «Сярэдні клас».

13.00 Сёння.

13.35 Дэтэктыўны серыял «Вяртанне Мух-
тара-2».

15.10 Серыял «Аэрапорт-2».

16.00 Сёння.

16.30 Крымінальны серыял «Вуліцы разбі-
тых ліхтароў».18.15 «Надзвычайна здарэнне. Расследа-
ванне».

19.00 Сёння.

19.35 Дэтэктыўны серыял.

21.30 Прэм'ера. Дэтэктыўны серыял «Да-
рожны патруль».

23.25 Драматычны трэлер «Дрэйф».

01.05 Фільм жаху «Баль».

19.00 Сёння.

19.35 Дэтэктыўны серыял.

21.30 Панарама. Чэмпіянат свету.

Берлін. Дзень 7.

13.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.

Берлін. Дзень 7.

13.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.

Берлін. Дзень 6.

15.00 Тэніс. Турнір WTA. Таронта (Канада).

1/8 фіналу.

16.30 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.

Берлін. Дзень 6.

18.15 «Глутон». Надзвычайна здарэнне.

Берлін. Дзень 6.

18.30 «Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.

Берлін. Дзень 7.

18.30 «Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.

Берлін. Дзень 7.

18.30 «Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.

Берлін. Дзень 6.

19.00 «Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.

Берлін. Дзень

23 ЖНІЎНЯ, НЯДЗЕЛЯ

07.25 Документальная-пазнавальны серыял (Францыя).

08.30 Альманах вандраванняў.

09.00, 12.00 Навіны.

09.05 Арсенал.

09.35 Камедыйны серыял «Як сказаў Дым» (ЗША).

10.00 Документальная-біяграфічны цыкл «Мая прадаў» (Украіна). Фільм «Барбара Брыльська».

10.55 Усе стыхі.

11.25 У свеце матараў.

12.10 Эксцэнтрычная камедыя «Прыватны дэтакт», або Аперация «Каперасы» (СССР).

13.55 Nota Bene.

14.25 Навіны.

14.35 Навіны рэгіёна.

14.55 Чэмпінат свету па аўтагонках Формула-1. Гран-пры Еўропы (Іспанія). Гонка. Прамая трансляцыя.

16.55 Документальны цыкл «Зорнае жыццё» (Украіна). Фільм «Кошт поспеху».

17.45 Суперлото.

18.40 Медламдра «Кактус і Ален» (Расія - Украіна).

20.35 «Спортлато 5 з 36». Забаўляльнае шоу.

21.00 «Панарама тыдня» з Юрыем Граверам.

22.05 Футбол. Відэасконік Лігі чэмпіёнаў УЕФА.

22.35 Містычны трэйлер «Інтэр'ю з вампірам» (ЗША).

00.50 Мастакская гімнастыка. Кубак свету.

Фіналы.

09.45 «Шалапутныя нататкі» з Дзмітрыем Крыловым.

10.05 Пакуль усе дома.

10.55 Фазэнда.

11.30 Па абодва бакі жыцця.

12.30 «Геніі і злыдні».

13.00 Надзельны «Ералаш».

13.10 Прэм'ера. «Скарб нацы».

14.05 Камедыя «Паліянчыца за прывідамі. 5 гаду праз».

16.00 Наши навіны.

16.15 Навіны спорту.

16.20 «Авіяслалам. Чэмпіянат свету».

17.20 Музичны фест.

20.00 Контуры.

21.05 «Вялікая розніца».

22.10 Фільм «Ад 180 і вышэй».

23.55 Фільм «Прыродны дар».

06.25 «Праверана на сабе».

07.10 «Дірмовая гісторыя». Камедыйны серыял.

08.00 «Кіно»..

09.30 «Добы дзень, доктар!».

10.00 «Від'авочца прадстаўляе: саме смешнае».

10.55 «Вялікі сняданак».

11.30 «Залата нарамана».

12.00 «Салдаты. Залатая серыя».

14.45 «Культурнае жыццё» з Аляксандрам Ефрамавым.

15.15 «Этраганія».

16.30 «24 гадзіны».

16.50 «Прыватная гісторыя».

17.20 «Асабістая цікавасць» з Паўлам Карапеўскім.

17.45 «Залатая калекцыя»: «Віват, гардэмэрыны!». ССРР, 1991 г. 2-я серыя.

19.00 «Утапанарама».

19.30 «Тыдзень». Інфармацыйна-аналітычная праграма.

20.30 «Фільтыдзень»: «Які жаніца і застацца халастым». Францыя, 2006 г.

22.15 «Спартовы тыдзень».

22.35 СТВ прадстаўляе - «Кіназдымкі».

00.05 «Уцекі». Серыял.

11.00 Весткі.

11.15 «Сам сабе рэжысёр».

12.05 Гарадок.

12.40 Тэатр». 2-я серыя.

14.00 Весткі.

14.15 Алена Якайлава ў тэлесерыяле «Каменская».

15.15 Дакументальны фільм.

16.15 Фільм «Былы тата, былы сын».

18.00 «Смияца дазваліца». Гумарыстичная праграма.

19.00 Весткі.

19.20 «Сумленны дэтэктыў». Аўтарская праграма Эдуарда Пятрова.

19.55 Марына Якайлава і Сяргей Селін у фільме «Выбар мей матул». Расія, 2008 г.

21.50 Дэтэктыў «Чорны квадрат».

00.05 Фільм «Былы тата, былы сын».

07.40 Мультфільм.

08.00 Сέння.

08.15 «Дікі мір» з Цімафеем Бажэнавым.

08.45 «Іх норавы».

09.20 «Ямо дома!».

10.00 Сέння.

10.20 «Выратавальнікі».

10.45 «Змаганне за ўласнасць».

11.20 «Жаночы поўпліг» Аксаны Пушкінай. Ірына Лаччина.

11.55 «Дачны адказ».

13.00 Сέння.

13.25 «Калашнікаў: зброя разладу». Фільм Сяргея Халашэўскага.

14.00 Прыгодніці баявік «Рыцары неба».

16.00 Сέння.

16.20 «Рэларцер У. Таксменёў». Лепшыя фільмы.

17.10 Дэтэктыўны серыял «Закон і парадак. Злачыны намер».

19.00 Сέння.

19.25 «Чыстасардчнае прызнанне».

20.00 Вострасюжетны серыял «Павуцінне: куля справядлівасці».

23.40 «Футбольная нача».

00.10 «Пакаранне. Руская турма ўчора і сёння».

19.00 Прэс-экспрэс (агяд медыяў).

19.15 «Элі Макбіл», тэлесерыял: V сезон, 15 серыя.

20.05 Макрафон: «Minsk-Mixt-2008», ч. 3: канцэрт гурта «Dali».

20.20 «Атамны полк», дак. фільм, рэж. Зоя Катовіч, 2008 г, Беларусь.

21.00 Аб'ектыў (вынікі тыдня).

21.20 Акно ў Еўропу (інфарматычная праграма).

21.45 Фільматэка майстроў: «Цёмнасіні, амаль чорны», мастакі фільм, рэжысер. Даніэль Санчэс Арэвало 2006 г., Іспанія.

ШАНОУНЫЯ ЧЫТАЧЫ!

Газета «Новы час» працягвае падпіску на 2009 год.
Падпісацца на выданне можна на першыяд ад 1 месяца
да 1 года праз пошту або праз банк.

Падпіска на «Новы час» праз пошту

1. Выразаем купон.
2. На ПАШТОВЫМ ПЕРАВОДЗЕ пішам суму грашовага пераводу ў лічбах і пропісам.
3. У графе «Ад каго» пішам прозвішча, імя, імя па бацьку.
4. Ніжэй указываем адрес.
5. Ідзем на бліжэйшае паштовае аддзяленне і здзяйсняем паштоваи перавод.
6. Ксеракопію плацёжнага документа, атрыманага вамі, з указаннем тэрміну падпіску і адресам даставіць накіроўваем у рэдакцыю.
7. Кошт падпіску за адзін нумар — 500 рублёў (на адзін месяц — 2000 рублёў).

Міністэрства связи и информатизації
Республікі Беларусь

№ _____
(по реестру ф. II)

№ _____
(по реестру ф. 10)

ПРИЕМ

Предоплата за доставку г-ты «Новы час»

Наименование предприятия связи, к - гербовая печать	Календарный шт. места подачи	№ по ф. 5	Сумма, вид услуги, подпись оператора
ПОЧТОВЫЙ ПЕРЕВОД на _____ руб.			
(сумма прописью)			
Кому Г-та «Новы час», р/с 3012211080010 фил. МГДОАО «Белинвестбанк», Куда код 153001764, УНН 190790926 г. Минск, ул. Коллекторная, 11			
От кого _____			
Адрес _____ (почтовый индекс и подробный адрес)			

ІСПРАВЛЕНИЯ
НЕ ДОПУСКАЮТСЯ

Падпіска на «Новы час» праз банк

1. Выразаем купон.
2. Пішам прозвішча, імя, імя па бацьку і адres.
3. Указываем суму аплаты.
4. Ідзем у адзяленне банка і здзяйсняем пералік грошай.

5. Ксеракопію плацёжнага документа, атрыманага вамі, з указаннем тэрміну падпіску і адресам даставіць накіроўваем у рэдакцыю.

6. Кошт падпіску за адзін нумар — 500 рублёў (на адзін месяц — 2000 рублёў).

КВИТАНЦІЯ

ЧИУП «Час навінаў»
(получальнік платежа)
МГД ОАО «Белинвестбанк» г. Минск
(найменование банка)

Счет получателя 3012211080010

УНП* 190790926

Ліцевой счет

Код 764

Період подпискі указывает абонент

_____ | _____ | _____

Пеня

Всего _____

Кассир

ЧИУП «Час навінаў»
(получальнік платежа)
МГД ОАО «Белинвестбанк» г. Минск
(найменование банка)

Счет получателя 3012211080010

УНП* 190790926

Ліцевой счет

Код 764

Період подпискі указывает абонент

_____ | _____ | _____

Пеня

Всего _____

КАНЦЭРТ, ЯКІ ЗРАБІУ АБАМУ ПРЭЗІДЭНТАМ

Іван Біч

**15 жніўня 1969 года адбыўся
канцэрт, які стаў сімвалам
эпохі і змяніў ход гісторыі.
Мова пра славуты Вудсток.**

«Маладыя людзі, якія маюць капітал, шукаюць легальныя магчымасці «інвестыцыяў», — такая аб'язвіялася напрыйканты 1968 года ў «New York Times» і «Wall Street Journal». Аб'язву замовілі 20-гадовыя Джон Робертс і Джоэль Розэнман.

Адгукнулася каля тисячы чалавек, аднак адбор прайшлі толькі 22-гадовы Майлк Ланг і Апріл Корнфілд. Спачатку яны працапналі маладым мільянерам заснаваць курсы мастацкага наўчання, аднак потым узімка ідзя правесці самы будны фестываль у гісторыі. Як пазней згадваў Ланг, ідзя была вельмі простай — сабрацы ў адным месцы самых вядомых музыкаў.

Спачатку троба було сабрачъ зоркавы склад і зійшці месца для канцэрту. З выступоўцамі быццам праблем не было. У спісе тых, хто пагадзіўся ўдзельнічаць у фестывалі, быті такія зоркі, як Джэніс Джоплін, Джымі Хендрыйкс, Джо Кокер, Джоан Баэз, групы «Jefferson Airplane», «The Who», «Creedence Clearwater Revival» і іншыя.

А вось з пляцоўкай было больш праблем. Муніцыпалітэты маленьких гарадоў вакол Нью-Ёрку нават чуць не хацелі пра канцэрты для хіпі. На той час ЗША яшчэ не адышлі ад выхадкі банды маньяка Чарльза Мэнсана, які забіў сям'ю гарадзіўскіх актёраў. Мэнсан быў тыповым хіпі, паколькі жыў у камуне, слухаў рок і захапляўся нетрадыцыйнай рэлігіяй.

Сітуацію виратава фермер з-під гарнізону Бетзя. За 75 тисяч долараў ён пагадзіўся аддаць пад кандыкт сваё поле, нягледзячы на то, што суседзі Адмовіція купіліць яго малако. Прывчым як фермеру, так і місцовым уладам арганізаторы склусілі. Заявілі, што людзей будзе не більш за 50 тысяч чалавек. На самай справе, спачатку плацавалася куды больш. Толь-

кі напрєддні канцерту було
прападзена 186 тысячі білетаў у
18 доляраў кожны. Яшчэ 200 тысяч
планавалася прадаць непасрэдна
падчас шоу. Ланг і тусоўкалічлі
барышы, калі началася, мякка
кажучы, праблемы.

Зранку 15 жніўня ў бок Бетэла
рушила калона машины. Хутка
ўзімка пробка на 30 кіламетраў.
Сотні тысяч чалавек часам суткамі
стаялі ў калоне. Аднак на гэты
час прыкладна 200 тысяч чалавек
ударабляліся да месца канцерту.
Чакаць у дойгіх чэргах яны не
цягнуліся да 17 гадзін (!).

Паколькі публікі рабіць ча-
сам было німа чаго, яна ахвотна
ўжывала наркотыкі, займалася
сексам і напрасту адпачывала.
Спана даводзілася тут жа на
зямлі. Гэтага прывяло да няпра-
нага выпадку: трактар фермера
зранку пераехаў чалавека. Гэта
была другая ахвяра фестывалю.
Першай стаў адзін наркакан, які
приняў вялікую дозу герайну. А
на закуску пад напорам натоўпу
рухнула сізна.

Восі такія былі зневінні вынікі

жадалі, тым больш, што канцэрт ужо пачаўся. Хутка плаўцы былі зламаныя. Лангу заставалася рабіць добраўку мінУ пры дрэннай Вудстоку. Напэўна, вечарам 17 жніўня 1969 года арганізатары фестывалю адчувалі сябе самымі няпছаснымі людзьмі ў свеце.

A black and white aerial photograph capturing a massive, dense crowd of people gathered for the Woodstock Music & Art Fair. The scene is set in a large, open field or stadium-like area. In the lower-left corner, a prominent feature is a large, rectangular plaque or banner held aloft by many hands. The plaque contains the following text:

W.M.A.F.
WOODSTOCK
MUSIC & ART FAIR
HELD IN AUGUST 1969.
THE WRITER-CREATOR BY ORINELLE
LANE RICKY AND JUNE CELINE

Праект, у які яны ўклалі амаль усе свае грошы, ляснуўся.

Андацкі сітуацыі хутка пачала мяніцца. Ранішні выпуск «New York Times» выйшаў з рэпардажамі з Вудстоку. Яго аўтар напісяў дадні меў вялікі канфлікт з раздактарамі, які патрабаваў ад яго артыкул пра секс, наркотыкі, аўтамабільныя пробкі, антысангітарыю. Журналіст жа акцэнтаваў увагу на іншым. Для яго галоўным вынікам Вудстоку была незвычайная атмасфера гармоніі і салідарнасці паміж маладымі людзьмі.

акрама таго, журналіст звярнуу увагу, що ўздельнікамі Білостоку була моладь левых поглядіа, патэнцыйная чытальня прагрэсійнай *New York Times*. Рэдактар пагадзіў і паставіў артыкул на строніку. Так пачалася сцварэння легенды.

На наступні дні з дня та з'явленням паказалі talk-show Дзіка Ковета, якое глядала вся країна. На програму були запрошані сибіри групи «Jefferson Airplane», учасниці кансіцту. Яны представілі Вудсток у самых пазітъ-вильных відгуків.

Апошнюю цагліну ў фундамент міфалогії Вудстоку закла́дакументальним фільмом «Вудсток — три дні міру і музик», які вийшау праць год. Фільм атрымаў Оскара і прынёс стваральщикам 16 мільёнаў долараў (сабеконт карпіцы — 100 тысяч долараў).

Ціна — 100 тисяч доларів).

З того часу Вудсток — не тільки легенда, але і бізнес. Літаратура кожній год Ланн і яго кампанія арганізується які-небудь фестивалі пад брендам «Вудсток». У гэтым годзе яны нават арганізація засунуты тур. Вартка гэдзаци, што арганізаторам Вудстоку давялося да пачатку 1980-х плаціць па даўгам за той легендарны канцэрт. Яны ўліцеля прыблізна на трэх мільёны долараў.

АБ'ЯВА

40 год Вудстока

Шырока вядомы кампазітар і гітарыст «Алгартыма» і «Верасоу», кіраўнік мінскага «Стар-клуба» і адзін з пачыналікаў біт-фестываляў у Беларусі Генадзь Старыкай, арганізатар скіравання 40-гадзія Відзтока, 15 жніўня ў Мінску ў Доме культуры ветэранаў на вуліцы Інкі Купала, а 19.00 зітраңца і засліваюць сапраўдныя «ветэраны» — сам Генадзь Старыкай, Вольга Арыпава, гурт «Зодчие», а таксама музыкы наступныя пакаленінёя — Юрый Міхайлав з «Мадэрнай Хард Блюз», гурт «Артфект», дээт на чале з Аляксандрам Дзэркачом. Як і на Відзтоку, прауграчы і легендарны кампазіцый «The Beatles».

ральну падтрымку, то нават такі варыяント можа дорага абысціся Лукашэнку: Захаду не спадаба-еша яго ўзяць у пракцэ «анты-NATO»

«Гларед» (Україна)

Эксперти спрачаюцца пра мэтағоднасці стварэння аздыннага следчага камітэта, які, мяркуючы на ўсім, будзе дубляваць функцыі практуры. Ва ўмовах фінансавага краізу і масавага звольнення працаўнікоў бюджэтных структур з'яўленьне новай дзяржструктурывы глядзяле даіў. Як ліца эксперты, практ суперкамітэта, падпрадкараванага непасрэднім презідэнту, узім не толькі ў сувязі з незадавленасцю кіраўніка дзяржвай пасыпка практуры, але і таму, што Аляксандар Лукашэнка не давярае свайму асяроддзю. Новая структура дазволіць спадару Лукашэнку усталяваць поўны контроль над пракаахоўнымі структурамі і пазбегнуць нечаканасці з іх боку.

«Политком.ру» (Расія)

межды да наступстваў, процілеглых ад задуманых. Прэзідэнт Беларусі Аляксандар Лукашэнка, які многія гады быў самым блізкім саюзнікам Масквы, загадаў сваім дыпламатам наладзіць больш шчыльныя адносіны з Захадам.

Калі б признаннє Абхазії і Паўднёвай Асечі або ўцягванне ў сярэднеазійскія праекты аяцала б Мінスク істотныя выгоды, то погляды Лукашэнкі былі ў іншымі. Таме тое, што відавочна для Максы, да Мінска не ясна. І рабіць з гэтага даўлека ідучыя геапалітычныя высновы пра пераарыентацыю Беларусі на ЗША і ЕС наўград ці мятаходна. Нават кіраўнік Варшаўскай дамовы ўпершыню «дакрытнікамі Брэжнева» давалялі сабе самастойнасць (Румынія ў 1968 годзе не падтрымала ўвод войскіяу Чахаславакія, а ў 1984 годзе — байкот Алімпіяды ў ЗША, венгерскія лідэры выбудоўвалі свае адносіны з МВФ, а палякі мелі іншую ад СССР рэлігійную палітыку).

ЗАМЕЖЖА

■ МІЖНАРОДНЫЯ НАВІНЫ

ГЕРМАНІЯ. УСХОДНІЯ НЕМЦЫ – ГАРМАТНАЕ МЯСА

Якія толькі тэмы не ўздымоць палітыкі, каб атрымаць галасы выбаршчыкаў. Так, сацыял-дэмакраты і прадстаўнікі Парты «Левыя» напярэдадні верасоўскіх выбараў у Бундэстаг узнялі скандал вакол становішча салдат з Усходнім Германіі ў німецкім войску. Актывісты тых партый сцвярджалі, што ў фармаваннях бундэсвера, якія выконваюць небаспечную замежную місію, непрапарційна шмат выходаў з былой ГДР. Адсюль выснова: осі (мінушка «усходнія немцы») выкарстоўваюцца весі (захаднія немцы) у якасці гарматнага мяса. Адзін з лідероў сацыял-дэмакрату Саксоніі нават заявіў, што саксонскі дыялект стаў своеасаблівай візітнай карткай атрадаў вайсковага спецназу. Сітуацыя спрападыдзе вельмі цікавая. Усходнія немцы складаюць 20 працэнтаў насельніцтва ФРГ, аднак у вайсковых фармаваннях за межамі Германіі яны складаюць прыкладна 60 працэнтаў (каля 6 500) ад колькасці салдат. Правыя партыі какуць, што ў гэтым ніяма нічога дзіўнага: у войску ЗША таксама шмат этнічных мексіканцаў і афраамерыканцаў, для якіх з-за дрэннай адукцыі, армія — адзін сродак зрабіць кар'еру. А прадстаўнік Парты зялёных звязнікі ўрагуя на вялікія маштабы правага экстремізму ўзгліней. 74 працэнты маладых усходніх немцаў гатавыя на гвалт супраць іншаземцяў, хадзяць тут ў былой ГДР складаюць толькі 2 працэнты насельніцтва. Не дзіўна, што людзі з падобнымі комплексамі ахвотна ідуць служыць у часткі, якія нясуць службу ў гарачых кропках планеты.

На матэрыялах «Tageszeitung» (Германия)

УКРАЇНА. КІРМАШ БЕЗ ПАЛІТЫКІ

Улады Палтаўскай вобласці прынялі рашэнне забараніць размяшчэнне палітычнай реклами на Сарочынскім кірмашы, які стартуе 18 жніўня. Сарочынскі кірмаш штогод збірае дзесяткі тысяч удзельнікаў. Мерапрыемства асвяляюць амаль усе вядучыя СМІ Украіны. А зараз у краіне пачынаецца кампанія па выбарах прэзідэнта, якія прызначаныя на студзень 2010 года. Натуральна, шмат хто з кандыдатаў хачеў бы выкарыстаць кірмаш для піяру. Тому глава Палтаўскай абласной адміністрацыі заявіў, што не дапусціць, каб кірмаш ператварыўся ў агітацыю. Будучы забаронены ўсялякія бліборды з рэкламай таго ці іншага кандыдата. «Кірмаш існуе для адпачынку і гандлю», — сцвярджалі чыноўнікі. Аднак некаторыя палітыкі ўсё роўна заявілі, што будуть удзельнічыць у кірмашы. Тым больш, што галасы жыхароў Палтаўщыны, і ўвогуле цэнтру Украіны, звычайна вырашаюць лёс выбараў.

На матэрыялах «День» (Украіна)

ВЯЛІКАБРЫТАНІЯ. ЖАХІ З УДЗЕЛАМ ЗОРАК

У Вялікабрытаніі назіраецца бум папулярнасці кніг жанру horror (англ.: «жах»), героямі якіх, аднак, ёсьць не выдуманыя персанажы, а вядомыя публічныя асобы. На мінулым тады на рынку з'явілася новая кніга з гэтай серыі. Раман Алана Голдшэра «Пол» — гэта жывыя нябожчыкі, або Брытанскія атака зомбі».

Сюжэт можа падзеліцца абсалютным абсурдам: відомы ўздељнік гурту «The Beatles» Джон Ленан становіцца ахвярай вампіра і ператваряецца ў зомбі. Калі ён сустракае Пола Маккартні — высмоктае ў яго мозг. Падобны лёс пазней сустракае і Джон Харысан. Здавалася б, падобная літаратура можа зацікавіць толькі вар'ятую. Але прыгоды Ленана карыстаюцца вялікім попытам. Выдавецтва запланавала выпусціць да ліпеня наступнага года сем кніжак пра прыгоды вядомых асобы, якія ператварыліся ў зомбі. Больш таго, мода на падобныя кнігі перайшла акіян. У Штатах вядомаму пісьменніку Сет Грахэм-Сміту замовілі кнігу «Абрахам Лінкольн — палітчынік за вампірамі». Літаратар атрымае за яе ганарар на паймільёна долараў.

На матэрыялах «Guardian» (Вялікабрытанія)

► ПАРАДОКС

САЮЗНАЯ ДЗЯРЖАВА ІСПАНІІ І ПАРТУГАЛІІ

Алег НОВІКАЎ

Беларусы, як сведчаць дадзеныя сацыялагічных апытанинў, усё больш абыякава ставяцца да ідэі саюзу з Расіяй. У той час, як партугальцы, якіх лічаць малодшымі братамі іспанцаў, быццам не супраць стварыць з Мадрыдам саюzonую дзяржаву.

Праблема ўтым, што, як паказваюць вынікі апытанині, самі іспанцы не вельмі хочуць яднанія. Увогуле, згаданыя апытанині сталі першымі іспанска-партугальскімі даследаваннямі па праблеме стаўлення грамадзян абездвюх краін да магчымага саюзу.

Аднак трэба адзначыць, што сама ідэя аўгданія Испаніі і Партугаліі ўзнікла не сёння, і нават не ўчора.

Пачаць ёсьць сэнс з таго, што партугальцы і іспанцы маюць раманская карані. Мова і культура ў іх вельмі блізкія. Больш таго, некаторы час народы жылі ў адной дзяржаве.

У сёй пачалося ў 1578 годзе. Партугальскі кароль Себасціян падтрыміў групу дэсідэнтаў з Марока, якія быўт незадаволені сваімі каралём. Лісабон вырашыў скарыстацца сітуацыяй, і нават захапілі Мароку. Дэсант партугальцаў іх саюзікаў скончыўся катастрофай. У так званай «Бітве трах каралеў» інэрвенты быўлі разбіты, а сам Себасціян таемнічы зінк. Апошні раз яго бачылі, калі ён у авангардзе партугальскай арміі атакаваў арабаў.

Невядомы лёс манарха нарадзіў легенду пра тое, што Себасціян жылы. Больш таго: хадзілі чуткі, што ён вось-вось верненіца і навідзе парадак. Міф пра «караала, які спіць» (так празвалі Себасціянна) перажыў часы сараднівіча. Узімка цэлая канішчыця — себасціянізм — герайчны чын у імі радзімы і ролігі. Менавіта абаираючыся на ідэі саебасціянізму партугальская караліна Бразіліі, пасля таго, як метраполія ў 1889 годзе перайшла на рэспубліканізм, і лад, абыясціла ѿ сябе манархію. Некалкі народных паўстанняў у Бразіліі таксама паходзілі пад лозунгамі вяртання «караала, які спіць».

Але вернемся да тэмы. Паколькі сам Себасціян зінк, а блізкіх родзічаў у яго не было, у краіне пачаўся дынастычны крэыліс. Іспанскі кароль Філіп IV як дзядзька Себасціяна сеў на партугальскі трон. Так узімка Іспанскі Саюз. Сістэма была падобная на Карапеўства Польскае і ВКЛ пры Ягайлу. Іспанія была персанальнай уніі, калі на дзве фармальна незалежныя дзяржавы быў адзіны кароль. У 1640 годзе пры падтрымцы кардынала Рышэлье герцаг Хуан Брагансікі аднавіў партугальскую манархію.

Ідэя саюзу Іспаніі і Партугаліі зноў узнякла на пачатку XIX

стагоддзя. Яе галоўным папулярызатаром стаў іспанскі асветнік Хасі Марчэн. З яго ініцыятывы значная частка лібералаў Іспаніі занялася агітацийай за стварэнне іберыйскай федэрациі на прынцыпах рэспублікі.

Канцепцыя набыла яшчэ больш прыхільнікі падчас вайны з Напалеонам, прычым на гэты раз у колах манархісту. На канстытуцыйнай асамбліі ў Кадысі ў 1810 годзе амбікоўваўся варыянт стварэння адзінай іспанска-партугальскай дынастыі.

Сярэдзіна XIX стагоддзя — заты час іберыйцаў. Яны, здавалася б, поўнасцю былі падрыхтаваны да стварэння саюзной дзяржавы. Было нават вырашана, што стаціяй будучай федэрациі мae быць Мерьда (Іспанія), якую заснаваў рымскі імператор Дыялектыян у 287 годзе. У 1854-м іберисты прыдумалі сабе сяня: чатыры роўныя чатырохкутнікі белага, чырвонага, сінага і жоўтага колеру. Шікава, што іберыйскі штандар старыши за сяня ціпераўші Партугаліі і рэспубліканскай Іспаніі.

У чэрвені 1873 года рэспубліканцы захапілі юладу ў Мадрыдзе. Іспанія быўла абвешчана федэральнай рэспублікай — першы крок да федэралізацыі ўсёй Іберыі. Спеціяльная камісія пачала працу над канстытуцыйай. У суседстве Партугаліі таксама пачаўся грамадскі рух за федэралізацію краіны і паступовае аўгданінне з суседзямі. Аднак вайна з карлістамі, а потым вайна з ЗША з-за Кубы прымусілі Мадрыд забыць прагаект федэралізации.

Затое ідэі іберызму пачалі актыўна эксплюатацца малымі этнасамі, кшталту баскіў або каталонцаў. Для іх ідэі іберызму незалежнасці. Калі ў 1931 годзе была абвешчана Каталонская аўтаномна рэспубліка, яе статус аўтамаркіруючы наступным чынам: «Каталонская дзяржава, інтэграваная ў федэрацию іберийскіх дзяржав».

Іншымі, хто застаўся прыхільнікамі іспанскай праекту, былі анархісты і сацыялісты. Іх арганізацыі мелі не нацыянальны, а наднацыянальны характар, кшталту іберыйскай федэрациі анархісту або Саюзу

маладых сацыялістаў Іберыі. Аднак пасля перамогі Франкі ў 1936 годзе левыя вымушчаны быўты сысці ў падполле, дзе пра Іберыю забыліся.

Не меў попыткі на рынку палітычных праектаў іберызму і пасля падзення дыктатуры. Тым больш, што пасля ўступлення Іспаніі і Партугаліі ў ЕС межы паміж імі носяць фармальны характар.

Аднак, як аказаўшися, у іберистаў ёсць досыць добрыя патэнцыялы. 29 ліпеня ў газэце «El País» былі апублікаваны вынікі згаданых вышэй сацыялагічных даследаванняў. Адпаведна ім, 40 працэнтаў партугальцаў падтрымліваюць ідэю стварэння іберыйскай федэрациі. 34 працэнты супраць таго, каб паступацца сувэрэнітэтам. Сярод іспанцаў праект федэралізации знайшоў падтрымку ў 30 працэнтаў, такая ж колькасць рашуча выступае супраць.

Пра тое, што сімпатіі да Іспаніі сарадні партугальцаў дастаткова моцныя, сведчаць і апытанині на памежных тэмамі. Так, палова грамадзян Партугаліі выступае за абавязковое выкладанне іспанскай мовы ў школах. Калі б партугальскім бацькамі прапанавалі самім абаираць, якую мову будзе вывучаць іх дзіця ў рамках прадмету «замежная мова», 85 працэнтаў пасля ўспелі перавагу на карысць іспанскай. Палова партугальцаў кажуць, што гатовыя прызнаць іспанскага манарха Хуана Карласа як свайго караля.

Тое ж самае адбываецца ў сферы эканомікі. За стварэння агульной з Іспаніяй падатковай сістэмы і агульных правіл для працоўнага рынку выступаюць адпаведна 59 і 72 працэнта насеяніцтва Партугаліі.

Аднак самае цікавае, што партугальцы пры гэтым, як сведчаць тыцы, ж дадзеныя сацыялагічных апытанині, прагаіваюць ціха ненавідзець Іспанію.

Як бачым, ідэя іберызму зрабіла дзіўную траекторыю. Яна нарадзілася ў імперскім Мадрыдзе як сродак мяккай інкарпацыі Партугаліі ў склад Іспаніі. Аднак у выніку глабалізацыйнага цэнтра іберыйскага руху змісціўся ў Лісабоне, дзе сёння гэтую ідэю разумеюць як сродак узніць эканамічны ўзровень за кошт іспанцаў.

МЕРКАВАННЕ

ТРЭЦЯЯ КАЎКАЗСКАЯ, або РАЗБОРКІ Ў СТИЛІ 1990-Х

Літаральна кожны дзень
з Паўночнага Каўказа
прыходзяць навіны пра
бойкі паміж федэраламі
і баевікамі. Апошняя
зводка: 12 жніўня ва
ўласным кабінене (!) быў
забіты міністр будаўніцтва
Інгушэції Руслан Амерханаў.
Што адбываецца? Куды
глядзяць Пуцін і Мядзведзеў?
Прапануем падборку
каментараў расійскіх юзераў
на гэту тэму.

• Дапускаю, што міністру будаўніцтва забілі ў ходзе (антых)каўказскіх разборак. Аднак мяркую, што адным з галоўных фактараў нестабільнасці на Каўказе ёсьць Кадыраў.

• Асноўны фактар нестабільнасці на Каўказе — амерыканскі ўрад у Іраку.

• Каўказ заўсёды кіпей. Суседзі ў Чачні — Ингушэція і Дагестан — вельмі далёкі ад стабільнасці. І не мне вам казаць, што Каўказ — гэта цяла сістэма сасудаў, якія звязаныя паміж сабою. І наўдоць тут парадак — сізіфава праца.

• А як упісваеца ўзмоўненая актыўнасць тэарыстык на Каўказі ў прэзідэнцкія выбары на Украіне? Ледзь не заблі Еўкурава ў Ингушэціі, там жа сёньня забіты міністр будаўніцтва, у Чачні праваабаронцаў забіваюць, як сабак, у Дагестане ўвесі час стралюць. Мая думка — такім крываўмі ўколамі ўвага Расіі адцягваюць ад чагосяці больш важнага, на тым ліку адукраінскіх выбаруў.

• Сёння, 12 жніўня, невядомыя ва ўпор расстралилі ў службовых кабінене міністра будаўніцтва Ингушэціі. Вось дысь так! Баевікі начали ўрывашацца ў будынкі, якія ахоўваюцца. Што казаць пра мясцовыя жыхароў? Вайна начала ся або працягваеца? Хайдзіць версія, што забойства звязане з пачаткам аўдыштарскіх праверак на будоўлях рэспублікі.

• Нас чакае вайна. Мне страшна.

• Я фігею ад навінаў. На Каўказе не ўсё спакойна. Або пачаўся перадзел улады ў рэспубліках, або Москва сапраўды губле кантроль над рэгіёнамі. Забойства. Забойства. Забойства. І дзе ж логіка? Даэ каўказская братэрства?

Адна справа, забіваць чужых,

іншых — сваіх. Адна справа —

кроўная помста. Другая —

заказныя забойства, якія носяць

відочную палітычны характар.

Рэальная Ингушэція і Дагестан

зараз падобныя на Піцер 1990-х

гадоў.

• А можа, ўсё ж гэта сімптом

стабілізацыі? Атрымалі бонусы,

ципер дзяліць. Першапачатковы

перадзел капіталу ідзе ў распушліках.

А Москва ўсё роўна, хто з

горцаў застанецца, паколькі ўсіх

некамфортных для слабых маҳму

даў яна сама даўно адстравіла.

• Пупін прыйлоў, калі ўвесь

каўказскі рэгіён закінціў.

Адна з самых важных перадзіўбарчных

мэтава была барацьба з тэарызмам

і ліквідацыя выбуховане-

бяспечнай абстаноўкі ў рэгіёне.

10 год прайшло — прараз дзень

выбухі, абстрэлы, забойства

у Чачні, Дагестане, Ингушэціі.

Што-небудзь змянілася? Нешта

змянілася. Сёння прыйшла на-

віна пра тое, што самы багатыя чалавекі Расіі Міхаіл Прохараў збіраецца набыць італьянскі футбольны клуб «Рома». Іншыя словамі, за 10 год Абрамовіч і Прохараў ператварылі ў мільярдараў, уладальнікаў замежных клубаў за кошт нашага з вами нікелю і нафті.

• Спецслужбіцкая вежа Крамля зацікавленая ў дасціблізацыі на Каўказе для «распілухі» сродкаў, якія ідуць з бюджetu на адбідову рэгіёну, на падтрыманне стабільнасці. Ім траба, каб прыблізна 50 балівкоў сядзелі ў гарах стралілі і забівалі. А на Кадыраў ім літка сабак вешаць — рэпутацыя ў яго такая. Іншыя дзікун, не пісменны, забойца і г.д.

• Усё гэта набывае большінш зразумельныя контуры толькі ў адным выпадку. На Каўказе ідзе праца па стварэнню перадумоў для пачатку чарговай вайны.

• Ніяледзячы на крызіс, Пуцін інвестуе на падтрыманне сваіх марыянетак. Ва ўмовах нарасточага беспрацоўлю ён паведаміў пра дадатковае выдзяленне Ингушэціі за кошт расійскіх падаткаплацельщыкаў 4,55 мільярдаў рублёў. Міжтым, бюджет Ингушэціі на 90 працэнтаў фармуеца з федэральных субсідый, або грошей рускіх. Ингушэція змаймінае адно з першых месецуў на колкасці афіцыйных беспрацоўных. І адно з першых месецуў па колкасці пабудаваных асабнякоў.

• Ингушэція — гэта прытулак зла. Яна апрадаўвае свой статус. Чачня. Дагестан. Гэта быў толькі пачатак. Ингушэція даказала, што баевікі нават у стадыі агоніі мабілізаваліся і вырашылі на-несці, магчымы, апошні ўдар. Статыстыка замахаў дасягнула нябачных вышынь. Праявілаца Другая Каўказская ці пачала-ся Трація?

• Адным словам, нас чакае распубліка Ічкерыя, Дагестан... пасля Рэспубліка Разань, Рэспубліка Паволжская. Незалежная Федэратыўная Рэспубліка Рублёўка, Садовае Кальцо, Масковія са сталіцай Нью-Лужкі.

ПАЛІТЫКІ ТЫДНЯ

ЛЕШЭК МІЛЕР

Былы прэм'ер-міністр Польшчы ад партыі «Саюз левых дэмакрататаў» заняў вельмі арыгінальную пазіцыю ў адносінах да інцыдэнту на польска-украінскай мяжы. Польскі памежнікі адмовілі праpusкаць праз кардон групу украінскай моладзі — узельнікаў веласіпедистага прабегу «Еўрапейскімі шляхамі Бандэрэ», хады тага і мелі візы. Фармальная падстава — адсутнасць нейкіх дадатковых дакументаў. А напярэдадні вядомы ў Польшчы ксéнда Ісаковіч-Залескі накіраваў у прокуратуру і МСС патрабаванне не пускаць веласіпедысту ў краіну. У Польшчы імя Бандэрэ звязваецца з генадыем палікай на Валыні, палітычным эўром і супрацоўніцтвам з Аўгерам. Інцыдэнт меў вялікі разананс. Левыя і праціўнікі партыі Украіны вітали рашэнне Варшавы. На іх думку, МСС Украіны зрабіў бы гэтак жа, як і польскі, калі б маладыя палікі задумалі велатур «Украінскімі шляхамі Пілсудскага». Польская ліберальная прэса (*Gazeta Wyborcza*) у сваю чаргу лічыць, што скандал толькі на руку Маскве. Газета заклікае бакі не размаўляць на мове нянявіці. А вось Мілер усю адказаць пераклай на прэзідэнта Качынскага і прэм'ера Туска. Яны, на яго думку, доўгі час заплюшчвалі вочы на спробы Юшчанкі рэблітаваць радыкальных нацыоналістаў. У выніку і атрымалі на сваю галаву велапрабегі кшталту «Еўрапейскімі шляхамі Бандэрэ».

АСКАР БАРАХЛІНАЎ

Дэпутат гарадскага савету Плаўладару (Казахстан) замахнуўся на Джана Роўнінга, аўтарку вядомага «Гары Потэр». Аскар падаў на брытанскую пісменніцу ў суд, авбінаўцаўшы ёе па дзесяці пунктах казахскага КК, у тым ліку ў стварэнні арганізаціі злачыннай групou, пралагандзе расавай дыскрымінацыі, вытворчасці наркотыкаў, друку фальшивых грошоў і нават на кантактах з міжнародным тэрарызмам. «Падчас научвання ў магічнай школе ён (Потэр) вучыўца рабіць выху і падпалы, пазбаўляць памяці і г.д. А колькі раз Потэр і яго сябры ўжывалі сметанкове піва, віно, медавуху... Магічная школа падобна на лагер па падрыхтоўцы тэрарыстаў у Афганістане, прафесар Дамблар — на Усаму бен Ладзана, чарабоўная палачка — на аутамат Калашнікова. Ідэя падзелу людзей на магаў і чарабоў — тыповы расізм, — сцвярджае дзялупут на казахскай прэсе». — Потэр — небіяспечні суб'ект, з якім лепш не сутыкацца». Кані віна пісменніца будзе даказаная, па казахскіх законах, ён пагражаем прыкладна 50 год турмы. Эта, натуральна, малаверагодна. А вось яе творы і фільмы, знятыя па іх матывах, могуць забараніць, калі казахскія суддзі прызнаюць, што яны сапраўды прапагандуюць ўсё згадане вышэй. Увогуле, хутчэй за ўсё, гэта своеасаблівы піяр Барахліна.

СІЛЬВІА БЕРЛУСКОНІ

72-гадовая прэм'ер-мінісцра Italii падаравае ў рэгулярных стасунках з прадстаўніцамі самай старажытнай прафесіі і нават тынейдэрзамі. У такую цяжкую хвіліну на дапамогу Сільвіі нечакана прыйшла яго дачка Барбара. Яна дала інтар'ю часопісу *Vanity Fair*, у якім заяўляла, што знаходзіцца ў захапленні ад того, як яе бацька знаходзіць агульную мову з моладзю. Акрамя таго, яна выказала нездадальненне журнналістам, якія палітызуюць прыватнае жыццё Берлусконі. На правакацыйнае пытанне, што яна думает пра раман Сільвіі з 18-гадовай Леціцыяй Наомі, Барбара адказала: «Мяркую, гэта больш психалагічнае суязь. У мене не было такога досведу». Яна таксама падзялілася думкамі наконт разводу яе бацькоў пасля скандалу з Леціцыяй. Барбара лічыць, што канфлікт у сям'і выкліканы доўгімі тэрмінамі шлюбу, які цягнуўся аж 30 год. Акрамя таго, Барбара, як сястра Элеанора і брат Ліўджы выступілі з калектыўнай заявай супраць апазыцыйнай Партыі дэмакрататаў, якая правяла апошнюю выбарчую кампанію пад лозунгам: «Вы хацеці, каб ваших дзяцей выхуваваў Берлусконі?» Дзеці Сільвіі ў адказ кажуць, што менавіта дзяячкоўшчаць.

► РАЗВАЖАННІ

БЕЗ ГУСАРАЎ: АЛЬТЭРНАТЫЎНАЯ «СЛАВЯНКА»

Ева ВАЙТОЎСКАЯ

310 па 16 ліпеня ў Віцебску
прайшоў XVIII фестываль
мастактваў «Славянскі базар».
Сёлета мерапрыемства
было як ніколі маштабным:
яно стала сустрэчай 5 тысяч
артыстаў і 100 тысяч гледачоў.
Гатэлі горада былі забітыя пад
звязку, частку ўдзельнікаў
спялі ў Оршу. На вуліцах
значна часцей, чым у мінульня
гады, можна было паучыць
замежнай мовы. Уздел у свяце
яднанні ўсіх славян узялі
прадстаўнікі 17 краін, срод
іх — «славяне»-бразільцы
і «славяне»-в'етнамцы. Але
святам мастактва старая
добрая «Славянка» стала
далёка не для ўсіх.

Праз тыдзень пасля заканчэння дзеяйства Віцебск напоўнены аўгай правінцыйнага мастака, якое толькі што пакінуло гусары. У па-новабеларуску чиста падмешаных вуліцах і выдраных фасадах адчуваеца эмансыйна-фізічная спутошанасць. Свята-Успенскі кафедральны сабор Віцебска — копію уніяцкага храму, шыдліра архітэктуры XVIII стагоддзя, які зноў паўстает на стромым беразе Заходняй Дзвіны, накрылы купаламі, што адразу вярнула гораду вертыкальную дамінанту, а величныя муры сабору, якія не атынкаваныя і не пафарбаваныя ў штосякі пановабеларуску ярка-вясёлкаве, надалі наваколье нейкую, не пабаююся гэтага дыскрэдытаўнага слова, славянскую гатычнасць. Але падчас шашыраў па постфестывальному Віцебску не пакідае адчуванне: пыкоўная барокавая саборы, старажытныя вежы, якія цягам апошніх год тут руціва ўзнаўлялі, — усяго толькі аргілістычныя заднікі летніга амфітэатру. Эта дзяячына харошыща, как выйшці замуж. За гусара.

Зусім іншы дух пануе на супрадзялгемілі, ніжэйшым баку Дзвіны, у быльых габрэйскіх кварталах, якія прымыкаюць да віцебскага аўтаваксаля. Тут нарадзіўся Шагал, тут працаўаў Малевіч — і дух мастактва, паспушы за савецкім часам амаль цалкам адсюль вывяршыца, пакрысе зножу запаўнене ціхія заглянія вуліцы. Раз-пораз світло выхопівае з паўзімку сутоння парасону ўтульных кавярняў, а з гарышца неасветленых старых камяніцаў чеуцца жывамі музыка. У гэтых кварталах адчуваеца патаніцыл такіх нефармальных рабёнёў еўрапейскіх гарадоў, як Казімеж у Кракаве ці Нойштадт у Дрездэне. Але не будзе прыспешиць падзеі... Надвячоркам тут і так хораша.

Этак жа, як густая, ярка ўбраяная, асветленая правабярэжная

частка Віцебску і спілае ўцёмна, але густоўная і ўтульная лебядэрная яго частка, розніца жыхары гораду і іх стаўленне да світчога тыдня. На афіцыйным сайце фестываля «Славянскі базар» жартуюць: год у Віцебску пачынаеца не ў студзені, аў ліпені. П'яна-разгульна-запамарочны стацт, вядомы кожнаму, хто хоць раз трапляў у Беларусі на Дзень юб'я якога гораду, дадыжыца ў Віцебску ажно тыдзень. Для старажытных гэты тыдзень — магчымасць атрымаць ад прафсаюза бясплатныя квітоў на канцэрт эстрады, для маладзейшых — шанец пабачыцца на вуліцах зорак, знёмы на экранах тэлевізара, і нагода для штодзённых дыск-катэж, для гандліроў і мастакоў — спосаб добра зарабіць.

Другая — меншай частка — дэмантаратыўна адхрышчаваеца ад усяго, што адбываеца ў горадзе, які ператвараеца ў постсавецкую стаціў папсы і безгустоўшыны. Аднак не заўажаца «базару» ў гэтых дні проста немагчыма. І таму нараджаеца трэцяя, кампраміснае стаўленне да фестываля: калі зло немагчыма падухіць, трэба раслабіцца і атрымліваць асалоду.

Віталь Броўка нарадзіўся ў Сяніне, вучыўся ў Наваполацку і

яшчэ савецкі, наменклатурны Віцебск прыязджалі маладыя творчыя калекціўы з Польшчы, дзе ў той час была больш развітая культура: адчуваіцца заходнія ноткі, уплыў року нават на саўкова-афіцыйную сцену. Фестываль быў малады па ўзроце ўдзельнікаў, у тым ліку з беларускага боку. Нашы актыўнай тусаваліся з пляжамі, і шмат якіх павеяў набірацца менавіта ад іх. Мне здаецца, «польская песня» мела разніцу волочычы ўплыў на віцьбіччу. Потым — у першыя гады незалежнасці — фестываль называўся «Славянскі кірмаш». Пазней здарылася криза, а за Лукашэнкам, года з 1995-га, фестываль пачаў атрымліваць тую наменклатурна-папсовую сутнасць, яку мае зараз.

Апошнім часам прагрэсіўная публіка ставіцца да фестываля долеў негатыўна. Напіраддні фестываль на інтэрнэт-форумах можна сустрэць запісы: «Бывайце, я з'язджу за горад, бо не могу заходзіцца ў гэтым гармідары. Хто ся мной на шашыкі? У Віцебску няма чаго лавіць». Тым больш, што ў мінульым годзе і сёлета панавала антызрэспубрытычна істрыя: калі ўвесь горад застаўлены міліцэйскімі пастамі з сабакамі, турнікетамі і металашукальнікамі, калі ў цэнтр не прапускаюць пешаходаў з бутэлькамі вады, паўстае процьмо нязручнасць чыста побытавага характеру.

— Ці былі вы ў горадзе сёлета падчас фестываля, і калі были, то якія мерапрыемствы нарадзілі?

— Кожны год падчас фестываля я застаюся ў Віцебску. Мы з таварышамі імкнёмся зрабіць імпрэзы, на якіх цікава бавіць час людзям з альтэрнатыўнімі густамі, дзе яны, якія ёсць, маюць магчымасць схавацца ад усяго, што адбываеца ў межах афіцыйнай праграмы фестываля. Мы ладзім канцэрцікі ў закрытых клубах ці электроннай вечарынкі. Сёлета з 11 на 16 ліпеня супольна з аргамітэтам вілікага ўкраінскага джазавага фестываля Koktebel Jazz Festival у нас праходзіла «про-паци» гэтага фестываля, якое адначасова было адборочным турам для беларускіх гуртоў. Эта была супраца Алега Ціханава, дырэктара гурта «Osimira» і нашага культурніцкага парталу vitebsk4.me. У бітл-клубе «Чердачок» выступалі «CHERRYVATA», «Testamentum Terraev», «Хуткі смоўж», «Open Space», «Серебрнай савойбай», «Джамбібу», «Port Mone», віцебскі джаз-квартэт «Espresso», «Фліус и Клайн» і Наваполацку...

— То бок, найлепшая беларускі альтэрнатыўныя гурты...

— Як 18 год фестывалю змянілі Віцебск і яго жыхароў?

— Трэба прыгладаць, што сваімі каранямі «Славянка» снага яшчэ ў «сімвал савецка-польскай дружбы» — фестываль польскай песні, які праходзіў у 1980-я гады ў Віцебску. На той час гэта была даволі прагрэсіўная з'ява, бо ў

ўжо чатыры гады жыве ў Віцебску. Дырэктар рэкламна-канцэртнай агенціі «Кастусь-медія», займаеца маладзевымі праграмтамі, адзін з іх — гарэцкі культурніцкі партал vitebsk4.me. Я гутару з ім пра яго адчуванне «славянаў» і «Славянкі».

Віталь Броўка

— Ці пазыцыяняваўся ваш праграмаў як частка фестывальнай праграмы?

— Не, хача інфармацыю пра можна было знайсці ў навінах пра «Славянскі базар». Гэта адбывалася паразельна. Мы вырашылі, што цікава будзе стварыць няяўлічкую прастрору для вольнага мастактва.

— Што з падзеяў «Славянскага базару», на ваш погляд, варта таго, каб бачыць гэта на ўласныя очы, а не на экране тэлевізара? А чаго, магчыма, там і не пабачыў?

— Зайсцё ёсьць цікавыя выспачкі ў «Горадзе майстроў», хоць з кожным годам іх усё складаней заўважыць сярод агульнага кітайскага шырэдзяў. Сёлета там адбываўся фест старажытнай культуры, які ладзілі прадстаўнікі клубу сараднічавечнай роканструкцыі «Паўночнае вежа». Гэта была падзея, што вывібалася з астагнія лубочнага мастактва, якое дэмантруеца пад выглядам народнага падчас «Славянскага базару».

— Пасля таго, як за Амстэрдамам замацавалася слава стаціў марыхуаны і свободнага кахання, тузы з усіго свету сталі перасяляцца людзі, схільныя да адаптаванага стылю жыцця. Парыж традыцыйна вабіць рамантчычныя парачкі да моднікаў, Прага — аматараў піва. Ці можна сказаць, што насленіцтва Віцебска панаўняеца за кошт аматараў папсы?

— Я б не сказаў. Разгул папсы ў нас адчуваеца мацней, чым у астатніх Беларусі, адно раз на год. Віцебск традыцыйна лічыцца горадам мастакоў, іх спарады ў горадзе шмат, у кожнага месціца ёсьць знаёмы мастак, ці не кожны бываў у майстэрні мастака, кожны віцьбіч ведае, што тут працаўалі Шагал, Пэн і іншыя. Віцебск мае перспектыву стаці спарадынай культурнай сталіцай Беларусі, хоць на дадзены момант гэта далёка не так. На жаль, найгучнейшай падзеяю ў віцебскай культурнай прастроры называецца культурай даволі цікава. Умоваў для культурнага роскіту няма. Але ёсць перспектывы, ёсьць таленіўствіца моладзі.

— Што быў змянілі ў канцепцыі «Славянскага базару», калі быў яго арганізаторам?

— Любое масавае, маштабнае мерапрыемства непазбежна будзе мец папсовое напаўненне. Але часучы кічавы фармат — віна зусім не арганізатаў. Я меў магчымасць параўнаны сёлетнію праграму, пранапаваную дырэкцыяй фестываля, і праграму, якую адцензуравалі і зацвердзілі ў Мінкульце — гэта дзве розныя праграмы: першая была прагрэсіўнайшай. Я лічу, любыя вялікі фестываль павінен быць дамакратычным, улічваць эстэтычныя запатрабаванні самых розных гледачоў. Цэл — фестываль фестывалю, кірмаш самых розных культурных фарматуў.

► РЭСТЫТУЦЫЯ

ДОЎГАЯ ДАРОГА ДАДОМУ

Юры ХАДЫКА, прафесар

Спадзяюся, што Васіль Уладзіміравіч Быкаў дараўаў бы мне гэтыя бяскрайдныя плагіят. Бо яшчэ больш дуўгімі, чым жыццё чалавека, бываюць дарогі вяртання помнікаў гісторыі і культуры. «Рэстытуцыя» — лацінская слова, што перакладаецца як «вяртанне». Ужываеца ў грамадзянскім і міжнародным праве.

Юры Хадыка

ведалі, што Сапегі паходзілі змагнатаў рускай часткі Вялікага княства Літоўскага, Рускага і Жамойцкага. Што сам Леў Сапега палякам сябе не лічыў. Тому Москва і не аддала шаблю Варшаве. А эрмітажны подпіс быў зроблены наўмысна, каб ні летувісы, ні беларусы на яе не прэтэндавалі. Але сітуацыя не безнадзеяная. Паколькі Сапега не палац (інакш шабля даўно была б у Варшаве) і не маскаль (пра што сведчыць подпіс), то Беларусь мае права прэтэндаваць на яе.

С свайго боку Москва настойліва шукала бурштынавы пакой, вывезены немцамі падчас вайны заднага з тым прыняла закон ужо пасля распаду СССР, які абіцяжвае вяртанне ў Еўропу мастацкіх рарытэтаў, набытых у якасці вайковых трафеяў.

Днімі адбыўся пяты з'езд Згуртавання беларусаў свету «Бацькаўшчына». Яго тэмай была праблема фармавання і паглыблення самаідэнтыфікацыі беларусаў. Добра вядома, як хутка расцярнулаецца новая беларуская эміграцыя ў іншамоўным асродку за мяжою. І найбольш яе хвалое праблема праферэнцый пры перасячэні міжъю, пакуль чалавек памятае, што ён з Беларусі. Таму прадстаўнікі старой паваенай эміграцыі заўсёды падкрэслівалі асабливую ролю роднай мовы ў захаванні беларускай ідэнтычнасці.

Аднак гэтым разам гаворка не абмежавалася толькі лінгвістычнай праблемай. Хаця траба быць чыноўнікам беларускага міністэрства адукацыі, каб на чыстым воку сцвярджаць, што з беларускай адукацыяй у нас усё добра. І больш за 1400 беларускамоўных школ, і кожны студэнт мае права слухаць лекцыі на роднай мове. А мова памірае на вачах.

Безумоўна, мова — неабходны складнік самаідэнтыфікацыі. Але недастатковы. Толькі ўельмі прымітывных грамадствах мова з'яўляецца адзінам інструментам юдзінія людзей. Нават у цемнаскурных плямёнаў Афрыкі акрамя агульнай мовы былі яшчэ агульныя вераванні. А чым больш цывілізація краіна, тым большую ролю ў самаідэнтыфікацыі яе грамадзян адгырывае

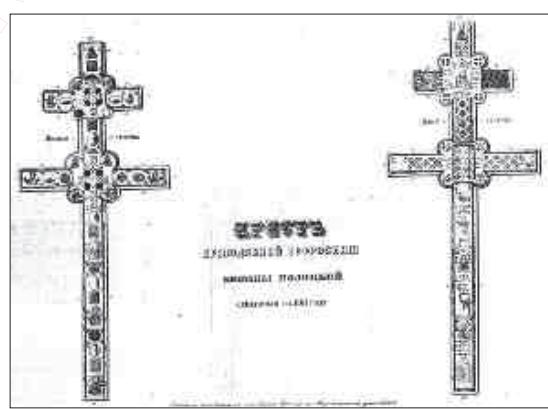
культура і гістарычна памяць. На жаль, з гэтым аспектамі нацыяточнасці справы ў нас зусім на бліскучыя.

Ішча нядыўна, за савецкім часам, у ўніцыялістых пісалі, што расійская нацыя склалася ў трынаццатым стагоддзі, а беларуская — у шасціццатым. Гэта было прымітывным аргументаваннем тэорыі старэйшага брата. Беларускі народ увесі час пакутаваў пад сацыяльным і нацыянальным прыгнётам то літоўскіх, то польскіх феадалаў. І толькі расійскія палаці вызвалілі пакутнікаў. Пра якую беларускую культуру, акрамя фальклору, у такіх умовах можна было казаць?

Зарас усе ведаюць, што гэта — хлусня. Толькі што яе абяўягае акрамя слоў? Наша літаратура адносна маладая. Ёй не больш за

Нясвіжскі калекцыі. Выява з: minpraud.by

Крыж Ефрасінні Полацкай

150 гадоў. Твораў на гістарычную тэматыку мала. У рэлігійных адносінах народ раскололі. Каталікі толькі нядыўна перайшлі ў набажэнствы на беларускую мову. А праваслаўныя клір працягвае русіфікацыю. Дваццаць гадоў білейная камісія перакладае тэкст Бібліі на беларускую мову! І канца гэтай працы не бачна. Святая Кірыла і Міфодзій хутчай стварылі пісьменнасць для непісменнага народа і пераклалі з грэческай мовы не толькі Біблію, але і ўвесі корпус літургічных тэкстаў.

Застаўшца толькі музей. Жывыя артэфакты, што сведчачы

пра высокую культуру і сладкую гісторыю, пераконваюць нават глухнямых. Але нашы музей бедны. За стагоддзі каланіяльныя заляжніцы Беларусь згубіла большасць сваёй архітэктурнай спадчыны і ўсе скарбы магнатаў калекцыі. А нашы праудзі разумелі і цанілі сліў і каўчыніца матэрыяльнага факта. Тому Радзівілы, Сапегі, Пацы, Хадкевічы, Агінскія ды іншыя збралі і захобвалі і гістарычныя дакументы, і паўтарылі працоўныя, каралёў і вялікіх князёў, і старажытную зброю, і мастицкія творы сваіх і замежных мастакоў. Гэтыя збо-

ры былі канфіскаваны царскім урадам за ўдзел ў паўстаннях альбо падараваны самім гаспадарамі ў Кракаў, падалік ад хцівага Пецярбурга. Апошній быў перададзен Варшаве пасля другой сусветнай вайны нясвіжская калекцыя царквойцтва. І толькі невялікая іх колькасць засталася ў Беларусі і стала экспанавацца пасля 1991 года.

Застаўшца рэстытуцыя. Нельга, па вобразнаму выразу А. Лукашэнкі, ляцець на адным крыле. Самайдэнтыфікацыя не можа грунтавацца выключна на моўнай праблеме. Яе неабходна падмацаваць, падперці жывымі реальнай артэфактамі, сабраўшы іх са сковішчу нашых суседзяў. Гэта нялёгкая задача. Толькі агульнымі намаганнямі грамадзянскі і дзяржструктур яе можна вырашыць.

Як бы выйграла наша Нациянальная бібліятэка, калі б Москва Мінску, а не Вільнюсу перадала Літоўскую метрыку! Ніводзін лінгвіст — ні расійскі, ні летувіскі — не дакажа, што сучасная летувіскія мовы паходзяць ад мовы Літоўскую метрыку. Не дарма ж старажытныя гаварылі: «Чыя мова, таго і зямля». А тым больш твор, напісаны на гэтай мове.

Таксама неабходна дамагацца вяртання Радзівілаўскага летапісу, упрыгожанага больш як 500-мі ілюстрацыямі. Ён быў захоплены пераможцамі ў Кёнігсбергу, куды яго завёз Багуслаў Радзівіл, уладальнік Слуцка, пасля «невядомай вайны» (1654-1667 гг.), ажаніўшыся з прускай прынцессай.

Бяспрочна, што павінны быць вернуты з Санкт-Пецярбургу Архіў уніцкіх мітрапалітаў, вывезены з Жыровіч і паслі ліквідацыі Уні. Расійне не вывучаць і ніколі не будуть яго вывучаць. Калі архіў не вярнуць, ён калі-небудзь загіне там ад паводкі ці пажару.

Беларус — бліжэйшая саюзіца Расійскай федэрэцыі. Будзе з ёй саюзную дзяржаву. Гэта і стварае реальну падставу для выпраўлення гістарычнай неправядлівасці, у выніку якой бісцяніцкая помнікі Беларусі апынуліся ў сковішчах саюзницы.

«Рэстытуцыя» гучыць падобна да слова «рэстаўрацыя». І блізак ёй на сэнс. Але калі пры рэстаўрацыі дапушчальна часам выкарыстоўваць сучасныя матэрыялы, каб захаваць вонкавы выгляд, прыстасаваць архітэктурны помнік для сучасных патрэбаў, то выраб копій, макетаў, муляжуэні злікіх артэфактаў не з'яўляецца рэстытуцыяй і не замяняе яе. Так здарылася з копій крижы Ефрасінні Полацкай. Новыя крижы не замяніў і не мог замяніць зінкі святыні. Гэты новаватор можна называць крижам мітрапаліта Філарата, які прывёў з Палесціні для яго святыні рэліквіі. А пошуки спарадзілі крижы святой Ефрасінні траба настойліва працягваць. І шукаць яго найперш у скарбніцах Маскоўскага патрыярхату.

КУЛЬТУРА

16

АДУКАЦЫЯ

ПЕРШЫЯ БАКАЛАЎРЫ Ў ВЫГНАННІ

Юлія СНЕГ

У Еўрапейскім гуманітарным універсітэце адбылося ўрачыстое ўручэнне бакалаўрскіх дыпломаў.
113 выпускнікоў ЕГУ сталі першымі ў «віленскай» гісторыі універсітэта пасля яго закрыцца ў Мінску.

Ва ўрачыстым звароце да гасцей і ўдзельнікаў цырымоніі рэктор ЕГУ акадэмік Анатоль Міхайлаў распавял пра цяжкасці, з якімі універсітэт сутыкнуўся, аднаўляючы сваю працу ў Літве:

«Найноўшая гісторыя ведзе на шмат выпадкаў закрыцьца цягам універсітэта, — падкресліў ён. — Гэта адбылося 5 гадоў таму паводле палітычных матывau. Нам прад'явілі абсурдныя абінавачанні ў тым, што мы рыхтую эліту, каб прынесці Беларусь у Еўропу. Тым самым наша еўрапейская мінулае, наша еўрапейская прыналежнасць, якая здавалася нам актуальнай відавочнай пасля набыцця Беларуссі незалежнасці ў пачатку 90-х, аказалася пад сумневам і неўзабаве стала неўспрымана небяспечнай».

Пачаць усё або оно стала магчымым дзякуючы шырокай падтрымцы звонку. Ад імі універсітэта Анатоль Міхайлаў выказаў слова ўдзельнікаў бытому прэзі-

дэнту Літвы Валдасу Адамкусу, Савету міністраў Паўночных краін, Еўрапейскай камісіі і Еўрапарламенту, урадам краін Еўропы і Паўночнай Амерыкі.

Сёння, па словах дакана бакалаўрскай школы Рыгора Міненкова, універсітэт стаў із перед сабой шмат новых задач і бачыць новыя перспектывы. У прыватнасці, апошнім часам адбыўся шэраг перамоў з іншымі еўрапейскім ВНУ наокончашчынні супрацоўніцтва ў сферы абмену студэнтамі, узведзены із міжнародных студэнцкіх праграмах.

Праблемай, у сваю чаргу, можна назваць тое, што сёння з Беларусі прыезджае вучыцца

моладзь, якая далёка не заўсёды адпавядзе єўрапейскім стандартам пачатку вышэйшай адукацыі. Прычына палягае ў тым ліку і ў реформе школьнай адукацыі, якая паспрыяла зміненню ведаў замежных моў. А іх веданне — норма для Еўропы. Колінія абітурыенты, якія навучаюцца ў Мінску, прыходзяць із універсітэтаў больш падрэхтаванымі.

З іншага боку, балонская сістэма адукацыі, паводле якой прападаюць Еўрапейскі гуманітарны універсітэт, дае магчымасць усім, хто жадае, праявіц свае таленты і здольнасці адпаведна магчымасцям еўрапейскай адукацыі, уключыць працаўтасць

Маладыя бакалаўры

«на поўны» і атрымаць вельмі высокія вынікі.

Віншуючы выпускніку, Рыгор Міненков падкресліў, што сёняшнія бакалаўры «назаўсёды застануцца першымі» ў новай гісторыі ЕГУ. І пажадаў заўсёды памятаць, што «ЕГУ — не проста ВНУ, гэта і лад думак, і лад жыцця».

Пра дух універсітэта, якім насычана атмасфера тут, кажуць і самі выпускнікі. Адзін з бакалаўраў палітологіі распавядае пра розницу ўспрыніцця тэорыі і практыкі палітологіі ў выпускніку ЕГУ і Беларускага дзяржуніверсітэта. «Мы заўсёды спрачаемся, таму што ў нас прынцыпова рознае бачанне праблем у выйсці з іх. Выпускнікі БДУ разумеюць так: ёсць адзіны слушны падъехад, а ёсць астаснія — наслухана. А мы сыходзім з таго, што ёсць рэальнасць, і яна такая, як ёсць. Усе я празвы — натуральныя. То бок, нас вучылі не абліжоўваць сябе нейкімі тэарэтычнымі правіламі, бо траба выучваць ситуацыйно шматбакова».

На думку майго суразмоўцы, балонская сістэма адукацыі спрыяе тым, хто прыехаў вучыцца і шукальці дарогу для сябе далей, вызначацца, што табе цікавей і дзе тэ можаш быць больш паспяховым. «Важна, што я могу зрабіць спецыялістам не ў адной галіне, а ў некалькіх. Я стаў бакалаўром палітологіі, а нападзе ў мене — праца па шэрагу іншых праграм. Ужо сёння я маю працапоўныя працы ў Беларусі і не ў Беларусі, магу выбіраць». Але, падкреслівае выпускнік, «сёння шмат тых, хто прыезджае ў ЕГУ, езда болып за еўрапейскімі краівідамі, бачыць каштоўнасць не ў сутнасці адукацыі тут, а ў краіне яго размяшчэння».

Ва ўрачыстасці ўручэння дыпломаў першым бакалаўрам ЕГУ ў Вільні прымаў удзел эк-прэзідэнт Літвы Валдас Адамкус. Ён выказаў надзею, што выпускнікі ЕГУ здолеюць стаць «будаўнікамі новай домакратычнай і свабоднай дзяржавы Беларусь».

Экс-прэзідэнт Літвы Валдас Адамкус і рэктор ЕГУ Анатоль Міхайлаў

ФЭСТ

СВАБОДА, ЯКАЯ ЯДНАЕ

Рок-фэст «Be Free» сёлета пройдзе 22–23 жніўня ў Чарнігаве. Яго арганізатары — Беларуская музычная альтэрнатыва, Ініцыятыва «Студфармат» і Еўрапейскія радыё для Беларусі — запрасілі на фестываль 20 маладых і вядомых гуртоў з Беларусі, Украіны, Польшчы і Францыі.

Мэта фестывалю — аўяднаньне рэспубліканскіх і публікіх супернікіў, якія падчыниліся падзялкам: грамадзянам з Літвы і Польшчы для пасядзіц у гэту краіну не патребна віз. Паколькі Чарнігай побач з мяжой Беларусі і Расіі, то гэта прыбыццё болей глядачу. Між іншым, арганізація прызначыла гуртам з Украіны значна прасцей, чым у Беларусі.

Хэдлайнерамі гэтага года стануть гурты «Ляпіс Трубецкій» (Беларусь) і «Воплі Відаплюсава» (Украіна), да якіх далучацца гості з Польшчы («Zero-85» і Францыі («Vladivostok»), а таксама шэраг маладзевых і вядомых гуртоў з Беларусі: «В:Н», «Zatochka», «Targas», «Partyzon», «Pomidor/ OFF», «LitvinTroll», «Impudence», «ULIS» і іншыя. Спіс штодня даўнічае, і неўзабаве складу ўдзельнікаў далучацца вядомыя украінскія выканаўцы.

Чарнігай стаў трэцім горадам, дзе адбываецца «Be Free». Папярэ-

чоў ніякіх выдаткаў, а непадалёку ад сцэны для іншагародніх будзе арганізавана пляцоўка для праўжніцтва ў намётах.

Украіна абраца месцам для сустэрэны прыхільнікаў музычных ініцыятыв і рэгіёну не выпадкова: грамадзянам з Літвы і Польшчы для пасядзіц у гэту краіну не патребна віз.

Паколькі Чарнігай побач з мяжой Беларусі і Расіі, то гэта прыбыццё болей глядачу. Між іншым, арганізація прызначыла гуртам з Украіны значна прасцей, чым у Беларусі.

Хэдлайнерамі гэтага года стануть гурты «Ляпіс Трубецкій» (Беларусь) і «Воплі Відаплюсава» (Украіна), да якіх далучацца гості з Польшчы («Zero-85» і Францыі («Vladivostok»), а таксама шэраг маладзевых і вядомых гуртоў з Беларусі: «В:Н», «Zatochka», «Targas», «Partyzon», «Pomidor/ OFF», «LitvinTroll», «Impudence», «ULIS» і іншыя. Спіс штодня даўнічае, і неўзабаве складу ўдзельнікаў далучацца вядомыя украінскія выканаўцы.

Чарнігай стаў трэцім горадам, дзе адбываецца «Be Free». Папярэ-

МЕРКАВАННІ БЫЛЫХ УДЗЕЛЬНІКАЎ «BE FREE»

Сяргей Міхалок, гурт «Ляпіс Трубецкій»

— Упэўнены, што можна быць абалішнікам вольным чалавекам

пры любым таталітарным рэжыме

і абалішнікам залежнымі пры самай развітой дэмакратыі. Для

міне волі — гэта, у першую

чаргу, адсутніцца залежнасць.

Залежнасці могуць быць самыя

розныя: алкаголь, наркотыкі,

дарагі аўтамабілі, сабротва

з магутніцамі асобамі ў свеце,

якія табе не цікавы, але «могут

сумленна адмалусяю». І, вядо-

ма, воля немагчыма без веда.

«Perfice te» — «удасканалайвай

сябе» — вось лозунг продкаў.

Чым большы ведаеш, тым лігчай можаш дамагчыся поўнай незалеж-

насці. Невузіцца — добраахвотнае

рабства, а веды — моц і воля.

Слава Корень, лідар рок-гур-

та «ULIS»:

— Для міне вельмі важна,

што ў назве фестывалю ёсць

слова «Свабода». Свабода — гэта пазбаўленне ад уласных комплексаў, такіх, як праца па ўлады, хіцівасць, страх, абыякавасць, нянявісць... Быць вольным можна толькі тады, калі любоў да навакольнага свету, спачуванне, пачучіе роўнасці і ўясцівінай справядлівасці будзе пераўльшаць у цібе, і тады ніякая фізічнае несвабода цябе не паставіць на калені.

Алег Скрыпка, «Воплі Відаплюсава»

— Рок-музыка вельмі шырока звязана з усведамленнем свабоды. Я лічу, што «Be Free» — ніжэйскі слоган для рок-фестываля, тым болей, што правільна расцягнулы акцэнты, што гэты фестываль праства за свабоду — за свабоду думкі, перамяшчэння, свабоду співаць ці праста мець стасункі. Тут не можа быць ніякага супраціву.

Гурт «Vladivostok», Францыя

— Мы вельмі рады прадстаўленай магчымасці выступаць ва Усходнім Еўропе, бо гэта вельмі адрозніваецца ад таго, да чаго мы прызыўчыліся ў Францыі. У мінулым годзе мы ўжо выступалі на «Be Free» ў Лівове, і бытлі ў захапленні ад фестывалю. Да сустэрэны на нашым канцэрце!

Пасведчанне аб зарэгістрацыі № 206 ад 20 ліпеня 2009.

ЗАСНАВАЛЬNIK: Мінскі гарадскі арганізація ГА ТБМ імя Ф.Скаріны. Адрас: 220005, г. Мінск, вул. Румянцева, 13. Тэл.: 284-85-11.

ВЫДАВЕЦ: Прыватнае выдавецтва «Час навінай».

Пасведчанне №64 ад 12.01.2007 г.

АДРАС РЭДАКЦІІ І ВЫДАЎЦА: 220012, г. Мінск, зав. Інструменталы, 6-214. Тэл.: +375 29 649 0888 (Віталь Супранович)

Марыя Садоўская +380 63 789 68 99 (Аляксандар Лукашевіч)

+380 95 408 05 60 (Аляксандар Жалиязноў)

У Польшчы: +48 516 58 88 63 (Марыя Садоўская)

+48 694 716 184 (Слава Корань)

НАДРУКАВАНА ў друкарні УП «Плутас-Маркет». Мінск, вул. Халмагорская, 59 А.

Замова №

Падпісаніа да друку 14.08.2009. 8.00.

Наклад 5050 асобнікам. Кошт свабодны.

Радзівілічы можа друкаваць артыкулы звесткі палемікі, не падзяляю-

чи палемікі з аўтарамі.

Пры выкарыстанні матэрыялаў газеты спасылка на «Новы Час» абавязковая.

Рукапісы рэдакціі не вартае і не разынажаць мастакі творы.

Чытальцамі пішуць публікуюцца паводле рэдакцыйных меркаванняў.

Новы Час
Масава-палітычная газета
Выдаецца з сакавіка 2002 г.

Галоўны рэдактар Алена Анісім
Шэф-рэдактар Аляксей Кароль